

JOG ŽMOGUS NEDARO SAU TURTŲ IR "LAISVĖS" IR NEDARYS JŲ, NES "LAISVĖ" LEIDŽIAMA VISUOMENĖS IR DĖL VISUOMENĖS. TAIGI VISUOMENĖ TURĖTŲ IR RUPINTIES "LAISVĖ". PARĖNGIMAI "LAISVĖS" NAUDAI ĮVYKS BROOKLYNE, MONTELLO, ELIZABETHE, CHICAGOJ IR CLEVELANDE. KITŲ MIESTŲ VISUOMENĖ, KURIAI RUPI "LAISVĖ", TAI TAIP- PAT PARĖNGS KĄ NORS DARBININKIŠKO LAIKRAŠČIO NAUDAI.

Malonėkite šelpiti socialistų moksleivių fondą prie D. L. D-jos. Aukos siųskit: K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LAISVĖ

Geriausią kalėdoms dovaną jūsų draugui ar draugei bus "Meilės Laipsniai" ir "Vokiečių kareivio atsiminimai."

No. 95.

LAPKRIČIO (NOV.) 30, 1917 m., BROOKLYN, N. Y.

VII METAI.

Vokiečių Socialdemokratai priešingi prijungimui Lietuvos prie Vokietijos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Kadangi kairiųjų socialistų laikraštis "Leipziger Volkszeitung" pasakė, jog vokiečių valdžia nori užgrobti žemių rytuose, tai kitas socialistų (socialpatriotų) laikraštis "Vorwaerts" pasakė: "Tas tvirtinimas, sulgęs pačios valdžios prisipažinimu, yra be pamato. Jeigu ištikrųjų vokiečių valdžia norėtų aneksuoti ką nors, tai socialdemokratai tuoj paskelbtų aštriausią kovą valdžiai."

"Jeigu dabar prasidėtų taikos tarybos su Rusija, tai vokiečių valdžia turėtų tuoj suprast, kad negali būti jokios kitos taikos, kaip ta, kokios nori vokiečių liaudis. Vokietijos liaudis anei minutos nekariaus, kad Lenkija pakliūtų Austrijai, o Kuršas su Lietuva Prūsijai."

WILSONAS NENORI KAD AMERIKA KARIAUTŲ IR SU AUSTRO-VENGRIJA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Prezidentas Wilsonas mano, kad dar nėra prieštasties iš Austrijos pusės, kad Amerika ir jai apsauktų karę.

Ministerių kabinete šnekėtasi apie santykius su Austro-Vengrija. Prezidentas Wilsonas pranešė savo ministeriams, kad bent šiuo metu dar laiku jįsi nemano prašyti kongreso, kad apsauktų karę Austrijai. Žinoma, niekas dabar negali pasakyti, kas bus ateityje.

MOTERŲ STREIKAS.

Brooklyn, N. Y., 19 d. lapkričio. — Per kelias savaites darbininkės moteris ir merginos, kurios dirba guzikiniam fabrike "The Union Pearl Works", 135 N. 1st St., Brooklyn, N. Y., palei Grand ir Berry Sts., streikavo, reikalaujamos pakėlimo algos ir geresnio pasielgimo iš pusės "forleidis" ir lietuvių "formano". Bosas spardėsi ir nenorėjo dėt joms algos ir todėl 13 lapkričio, po vadovystės Vincento Kunicko ir draugo Juozupaičio tapo sušauktas mitingas darbininkų "Union Pearl Works" salėje drg. Puišio, N. 3rd St. Ištyrus visą dalyką, tapo išrinkta komisija iš trijų darbininkų: Francij Wojcik, Francij Lewanovicz ir Agnes Trakimas, kurioms tarpininkaujant V. Kunickui, 81 Grand St., Brooklyn, N. Y., pasisekė užbaigt streiką, nes bosas išpildė visus reikalavimus išskiriant to, kad pakėlė mokesčių tik ant 50 centų savaitėn, o darbininkės reikalavo \$1.00. Bet

Suvienytos Valstijos meilinaisi prie pietų Amerikos, norėdamos parduoti savo tovarus.

kaip girdėt, bosas prižadėjo tolesniam laike pakelti dar daugiau. Turiu pastebėti, kad darbininkės "The Union Pearl Works" gaudavo daugiausiai \$8.00 ir 50 c. per savaitę. Iš savo pusės labai džiaugiuosi solidariskumu viršminėtų darbininkų, kas pagelbėjo laimėti streiką, ir linkiu jom viso labo.

Vincentas Kunickis.
81 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TALKININKŲ SUVAŽIAVIMAS PARYŽIUJE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Paryžius. — Jau veik visi talkininkų valdžių atstovai, kurie dalyvaus intertalkininkų konferencijoje, pribuvo Paryžium. Jau atvyko Davidas Lloyd George, Britanijos pirmasis ministras, kurį lydi užsieninių reikalų ministras Balfour ir kiti Britanijos valdininkai, pirmasis Graikijos ministras. Ryt rytą pribuvo italų užsieninių reikalų ministras baronas Sonino.

Ant stacijos Britanijos svečius pasitiko pirmasis ministras Clemenceau, buvęs premjeras Paileve ir užsieninių reikalų ministras Pishon.

SUAREŠTUOTA DAUG AMERIKOS ITALŲ.

Seattle, Wash. (specialus telegramas N. Y. World). Visoje eilėje vakarinių miestu suareštuota apie 160 italų, kurie yra nariai anar-

chistų "Coresla Studi Sociali". Jūs kaltina, būk jų tikslu buvę sukelti revoliuciją Italijoje.

ITALAI STUMIA ATGAL AUSTRO-GERMANUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Lapkričio 27 d. pradėjo ateiti iš italų fronto gerų žinių. Smarkūs mūšiai vis dar tęsiasi. Italai laikosi pozicijose.

Austro-vengrai surengė penkias smarkias atakas ant kairiojo sparno ketvirtosios armijos. Tačiau visi priešų užpuolimai buvo atmušti su dideliais dėl jų pačių nuostoliais.

Pavojaus jausmas pereina pas italus. Tas smarkiuose mūšiuose italų pasipriešinimo spēka taip išaugo, kad jos užteks, idant sulaukiant austro-germanus nuo Venecijos lygumų. Tas pavojus buvo didelis prieš kokias šešias dienas, bet dabar jau su kiekviena diena darosi aiškiau ir aiškiau, kad italų linijos drėčiai laikosi, o kaim kur net jau pradeda užpulti.

VEL VIENA PROFESORIŲ PAVARĖ.

Charlottesville, Va. — Iš Virginijos universiteto išvartas profesorius Leonidas Whipple, kuris pasirodė būk tai neįstikimu. Jisai ką tai tokio prasarė apie karę. Leonidas Whipple buvo žurnalistikos profesorium.

Norvegija su Danija gal prisidės prie karės

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Vokiečių kaizeris bijosi, kad ir Norvegija gali prisidėti prie karės. Jeigu Norvegija prisidės prie karės, tai kaizeris grąšina užtakuoti Daniją.

Kad apsisaugojus nuo to, Christianijoje (Norvegijos sostinė) įvyko pasikalbėjimas visų trijų šalių karalių. Bus rūpinamasi, kad tarpe Švedijos, Danijos ir Norvegijos viešpatautų taika.

Associated Press sužinojo iš ištikimų šaltinių, kad Norvegijoje auga priešvokiška dvasia, ypatingai po nuskandinimui konvojaus šiaurės jūroje. Vokietija tuomi labai susirūpinusi. Vokietija nugąstauja, kad Norvegija gali būti priversta visuomenės nuomone ar talkininkais išimaisyti karėn, bent tame laipsny, kad atiduotų jūros bazą dėl Anglijos ar Suvienytų Valstijų. Tokiam atvečiame Vokietija turėtų gauti panašią bazą Danijoje.

Kaip tikėtai Kopenhagoje gauta žinių apie grėsiantį pavojų, taip tuojaus duota žinia Švedijos karaliui Gustavui.

Žymiausias Danijos pilietis Andersen, pirmininkas danų rytinės Azijos kompanijos, tuoj tapo pasiūstas į Berlyną, kad patikrintų, kiek pamato turi ta žinia ir, jeigu galima, atmainyti vokiečių nusprendį.

Andersen kalbėjosi su vokiečių užsieninių reikalų ministriu von Kueleman. Kueleman patvirtino tą gandą.

KIEK LĖSAVO SUFRAGISTEMS UŽKARIAUTI NEW YORKĄ?

Albany, N. Y. — State Woman Suffrage Party išleido šių metų rinkimuose \$369,174.

Bet užtat moteris New Yorko valstijoje gavo balsavimo teises.

CARO BROLIS MIKOLAS LIKO AREŠTUOTAS PETROGRADE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Petrogradas. — Didysis kunigaikštis Mykolas, brolis nuverstos nuo sosto caro, suareštuotas pagal paliepimo laikinosios valdžios.

Kodėl jį suareštavo nežinia. Pranešama tik, kad didysis kunigaikštis nugalėtas į Smolny institutą, kur randasi bolševikų kvatiera, ir laikomas po aštria apsauga.

Jau prasidėjo areštai ir kitų narių Romanovų familijos ir jų patarėjų.

Talkininkų ambasados apleis Petrogradą?

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Londonas. — Talkininkų ambasadoriai yra pasirengę apleist Petrogradą, jeigu tik Rusija pradės tarties dėl atskiros taikos su Vokietija. Toks pranešimas atėjo iš Haparanda (Švedija).

Visų talkininkų ambasadoriai turėjo pasitarimą potam, kaip bolševikai oficialiai pasiūlė jų valdžioms laikinai sustabdyti karę ir pradėti taikos tarybas. Iš Petrogrado telegramas praneša, kad talkininkai susitarė ignoruoti Leono Trockio (bolševikų užsieninio ministerio) pranešimą.

Kaip tik Rusija pradės tarybas su centralėm valstijom, taip tuojaus visų talkininkų atstovai pareikalaus savo pasportus ir apleis Rusiją.

Rusijos antroji armija pirmė rezoliuciją, užgriandį nusprendimą padėti ginklus ir užvesti taikos tarybas. Armija užgryrė taip pat ir visus nutarimus tarybos nacionalių komisionierių. (Taip vadinasi naujoji valdžia).

Rezoliucija kreipiasi į visus kareivius neremti pirmaį ministeri Kerenski ir vadinamą laikinę valdžią prieš liaudį.

Antrosios armijos rezoliucija (užgrianti bolševikus) skamba: "antroji armija, su ginklais rankose, apgins autoritetą Darbininkų ir Kareivių Delegatų ir Nacionalio Komiteto. Pagal pirmo paliepimo revoliucinio komiteto antrosios armijos, kuris turi pilną spēką, mes kaip vienas žmogus eisime prieš kontrevoliucionierius užpakaly fronto, taip, kaip ir prieš kontrevoliucionierius fronte."

RUSIJŲ PANAIKINO GRAFŲ, KUNIGAİKŠČIŲ IR T. T. TITULUS.

Naujoji Rusijos valdžia pranešė, jog panaikina visus titulus, pasižymėjimus ir privilegijas. Nuo šio laiko visi žmonės bus vadinami "piliečiais Rusijos respublikos."

Korporacijų nuosavybė diduomenės, kupėjų ir buržujų, pagal tą proklamaciją, turi būti pavesta valstybei.

RUSŲ REVOLIUCIONIERIAI LEIDŽIA LAIKRAŠTŲ VOKIEČ. KAREIVIAM.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Rusų revoliucionieriai pradėjo leisti laikraštį "Draugas," vokiečių kalboje specialiai dėl vokiečių kareivių. Tame laikraštyje praneša-

ma, kas dedasi Rusijoje. Milionas kopijų to laikraščio lengva atspausdinti todėl, kad daug kas moka vokiečių kalbą.

Su pagalba to laikraščio rusų revoliucionieriai nori sukelti revoliucinį upą vokiečių kareiviuose.

Tarpe rusų ir vokiečių kareivių puikiai suorganizuotas broliavimos.

NIEKAS RUSIJŲ NEGALI NUVERST LENINO DIDŽIĄ SPĖKĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Londonas. — Rusijoje šandien nėra pajiegos, kuri galėtų nuverst Lenino spēką. Ir negalima laukti, kad tokia spēka greit atsirastų. Taip bent mano Londone.

Pietinę Rusiją kontroliuoja kazokų generolas Kaledinas, kuris turi su savim Sankovą ir Kornilovą. Gi kitur viešpatuoja anarchija.

PIETINĖJ RUSIJŲ VIESPATAUJA KAZOKAI?

Tarpe Petrogrado ir Odesos nėra tiesių susisėimų.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Tarpe šiaurinės ir pietinės Rusijos nukirsta visi susisėimai. Svetimų šalių ambasadoriai, gyvenanti Petrograde, negali užmegsti ryšių su Odesa ar kokiu nors kitu punktu pietų Rusijoje. Su Odesa galima susižinoti tik per Persiją.

Kazokų generolas Kaledinas, kuris turi ištikimų ir disciplinuotų kareivių, faktiškai valdo visą tą teritoriją, kuri pristato Rusijai kasdieninę duoną. (Pietų Rusiją).

Rusijoje susitvėrė nauja unija vardu pietinė-rytinė unija, kuri apima Dono srytį, didžiumą Mažarusijos, žemutinės Pavolgės gubernijos ir Turkestaną — būtent tas visas srytis, kurios maitina Rusiją.

RUSIJŲ ISIRINKTAS PATRIARCHAS.

Iš Maskvos telegramos praneša, kad archijepiskopas Tichovas tapo isrinktas patriarchu visos Rusijos.

Pirmiausia Rusijoje viešpatavo patriarchai, bet tą panaikino caras Petras didysis ir per 200 metų šalis neturėjo patriarchų. Dabar vėl įkurta patriarchų įstaiga.

Tichovas septynis ir pusę metų buvo viršininku pravoslavų misijos užsieniuose ir

1906 metais sugrįžo į Rusiją. Dabar reikia tikėtis, kad visas pravoslavų dvasiškijs tikibinis programmas persikeis. Dvasiškijs pradės smarkiau organizuotis ir, be abejonės, priversta bus daugiau taikytis prie žmonių—skaitytis su žmonių reikalais.

IGIJO TEATRĄ.

Maskvoje darbininkų Atstovų Taryba įgijo teatrą, buvusią Zimino opera. Dabar vietos demokratijai jau tapo prieinamas žymus teatras, į kurį pirmiau galėdavo lankytis tik turtingesnėji klesa. Teatro durys atsidarė dėl plačios darbininkų minios.

BADAUJA ŽMONĖS.

Riazanio miesto galva ir pirmininkas gubernijos komiteto praneša, kad visojo gubernijos nėra kviečių, milto, kruopų ir kitų pragyvenimui reikalingų produktų. Žmonės badauja, darbininkai negali dirbti; maisto nėra net tiems, kurie guli ligonbučiuose. Jie reikalauja, kad valdžia kogleičiausiai pasirūpintų atsiųsti maisto, nes kitaip gali žmonės badu išmirti arba sukilti. Vladivostoke yra nupirkta dėl Riazanio gubernijos 50,000 pūdų ryžių, bet valdžia negali jų atvežti.

EXTRA!

Vėliausios žinios. — Iš Petrogrado praneša, kad M. Černovas, buvęs ministeriu Kerenskio kabinete (jis yra vadovas socialrevoliucionierių), M. Avksentjevas, kuris seniau irgi buvo žemdirbystės ministriu, prof. P. Miulikovas, admiras Verchovskis, žymus socialistas Ivanovas ir kiti susirinko į tarybas vyriausios armijos kvatierioje. Jų tikslas įsteigti naują valdžią.

Rusų armijai grėsia badas.

Pranešama, jog Maskvoje laike sukilimų tapo užmušta 150 aficerių. Tai buvusios "bolševikų aukos" sulg pranešimo Morris'o, Amerikos ambasadoriaus Stockholm.

Rymas. — Bėgyje pastarosios paros italų kariuomenė pradėjo ofensyvą ir sugriovė teutonų pirmas dvi apsigynimo linijas. Italai padarė austro-germanams didžiausią nuostolių. Apie tai atėjo žinia iš Rymo 28 d. lapkričio.

Laikraščių ir Gyvenimo Apžvalga

Tautininkai nori suorganizuoti Amerikos žydus išgavimui Lietuvai neprigulmybės. Klausykite, ką apie tai rašo p. K. Šliupas "Tėvyneje":

"Jau yra laikas ir žydams atbusti ir už Lietuvos neprigulmybės idėją stoti. Turėtų jie ją ir pinigais ir žodžiais paremti, nes tuo pačiu jie laimės dar vieną šalį, kuriuos gyventojai nuo šimtmečių juos gelbėjo. Neprigulmingojo Lietuvoje užsipelnsy gventi tie, kurie dėl jos kovojo."

Kiek tai kartų tautininkai plūsdavo socialistus, kad šie ir žydus skaitė žmonėmis. Kiek tai kartų prikaišiojama lietuviams socialistams išleidimas kokių tai žydiškų proklamacijų... Gi dabar patį tautininkai gieda apie vienybę su žydais, nori gauti iš jų pinigų ir daro jiems pasiūlymus. Bet ar bus "košer" tokia neprigulminga Lietuva, kuriai išgauti Izraeliaus vaikai dėš pinigų?

Chicago politiškas bosas Roger Sullivan jau kalba apie nuolatinį republikonų demokratų bloką prieš socialistus. Bosas išsigando, kad socialistams pritaria trečdalis Chicago ir Cook pavieto žmonių. Pasikalbėjime su Chicago "Daily News" Roger Sullivan garsindamas užreikė: "Jeigu sekantį lapkritį mes nenorim matyti kruvinų atsitikimų, tai iš anksto turime susivienyti prieš socialistus ir ant kiekvieno urėdo išstatyti tik po vieną antisocialistą kandidatą."

New Yorko politiškas bosas Murphy šiuo metu tarpusavyje ant vakacijų. Silsisi žmogus, tiek prakaityvęs laike praėjusių rinkimų. Bet už jį kalba tūli didiapiai ir gązdina "raudonųjų pavojum."

Skaitant didžiuosius New Yorko laikraščius, išrodo, kad pusė New Yorko apgyventa bolševikais.

Palaukite, poneliai. Ot, po naujų metų į Albany nuvažiuos 11 mūsų assemblymanų, o į City Hall nuvyks 7 aldermanai. Tuomet jūsu kraujas dar labiau susigadins.

Ateina laikai, kada gyvenimo viešpačiai, opiai prikančie liežuvi, dreba matydami šešėlių naujo gyvenimo.

Pagaliaus ir atžagareiviškoji Amerikos Darbo Federacija priėjo prie išvedimo, kad reikia organizuoti negrus darbininkus, nes būdami neorganizuoti, jie žymiai kenkia darbininkų klesos kovai.

Buffalo konvencija nusprendė steigti štabą juodu organizatorių, kuriems bus pavesta organizuoti savos rasės darbininkus. Žinoma, labiausia bus rūpinamasi suorganizuoti pietinių valstijų negrus darbininkus.

Federacijos organizatorius Alabama valstijoje p. R. W. King taip pat pripažino, jog negrų organizavimas yra būtinas ir kad jie nėra žemesnės rasės žmonės.

Tuo tarpu, kiek tai kartų praėjusiose Federacijos konvencijose buvo sistemaciškai atmetama įnešimai organizuoti negrus.

Galbūt, ir šiuo žygiu Federacija nebūtų pritariusi tam sumanymui, bet prie to ją vertė ta aplinkybė, kad pastaruoju laiku patįs juodukai pradėjo organizuotis. Gyvenimas sparčiai žengia pirmyn.

Petrogrado "Santaroj" tilpo straipsnis apie santykius tarpe Švedijos ir Lietuvos. Tą straipsnį perspausdino "Tėvyne", "Vienybė", "Dirva" ir, veikiausia, perspausdins ir kiti tautininkų bei klerikalų laikraščiai.

Kokia gi iš to nauda, kad tą patį straipsnį perspausdina bent pustuzinis Amerikos laikraščių ir tai dar laikraščių vienosios pakraipos?

Bent 70% visų tų laikraščių skaito ne vieną kurį bent laikraštį, bet skaito kelis lygiai ir štai, ažuot radę kiekviename laikraštyje originalių raštų, jie ras kopijas jau matytų kitame kuriam bent laikraštyje raštų.

To šablono turėtų vengti netik anie suminėti laikraščiai, bet ir socialistų spauda. To šablono turėtų vengti ir tūli korespondentai bei aplinkraščių rašėjai, kurie, "pyškina" savo rašinius bent į pustuzinį redakciją.

Tautininkai tankiai kviečia socialistus vienybėn, bendran darban. Bet niekas nesukelia socialistuose tokio nepasitikėjimo tautininkais, kaip jie patįs. Iš tikrųjų niekas nemoka taip priskaldyti iš skiedros vežimo, kaip tautininkai.

Paimkime, kad ir šį atsikimą. "Laisvė" pranešė, kad Lietuvos Selpimo Fondas išleis žemaitės raštus. Rodosi, kas čia tokio blogo. Juk tai gana pelningas biznesas, kuris padidins L. S. F. įdą.

Na, o tautininkai kad paleido savo stemples laikraščiuose ir prakalbose, tai rodo, kad jie patįs kaizerį būtų pagavę. Ir galima laukti, kad jie vartos dabar tą išėsto kiaušinio nevertą argumentą per kelis metus taip, kaip jie amžinai kakariekuoja apie kokį tai lietuvių socialistą, būk tai prakeikusių savo motiną, apie kokias tai žydiškas proklamacijas ir t. t.

Karės išlaidos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on November 30, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

"Economic World" aprašo, kad 1914 metais visatvietinė karė kasdien lėšuodavo 52 milionu dolerių. 1915 m. visatvietinė karė kasdien lėšuodavo 71 milionu dolerių, 1916 metais karė lėšuodavo kasdien 97 milionus dolerių, o 1917 m. — 131 milionu dolerių.

Dabar, kada Amerika prisidėjo prie visatvietinės karės, kasdien jai išeina 159 milionai dolerių.

Tasai patį laikraštis aprašo, kad kiekvienas veikiantis kareivis kasdien apieina \$3.00; Didžiosios Britanijos kiekvienas gyventojas moka karės reikalams kasdien 74 c., Šv. Valstijų — 28 centus, Francijos 50c.,

Rusijos — 10c., Italijos — 22 c., Vokietijos — 40c., Austro-Vengrijos — 21c.

Amerikos rusų suvažiavimas.

Kairiųjų Amerikos rusų socialistų dienraštis "Novy Mir" gana karštai remia sumanymą šaukti visų rusų organizacijų suvažiavimą. Dienraštis sako:

"Rusų kolonija Amerikoje rengiasi prie suvažiavimo. Jeigu spręsti palei tą daugumą laisvų ir korespondencijų, kurių kiekvieną dieną gauna redakcija, kolonija energiška ir smarkiai rengiasi prie suvažiavimo."

Suvažiavimui reikia apdaryti rusų kolonijos reikalus, o reikalams tiems nėra pabaigos. Rusijos išeivui reikalinga juridinės pagalbos, mediciniškos pagalbos, jam reikia mokyklos, reikia biuro, kuris rūpintųsi surasti darbo, reikia lektorių, oratorių, bet visų labiausia reikia jam organizacijos.

Žinoma, suvažiavimas nesugebės patenkinti visų reikalų skaitlingos kolonijos. Suvažiavimas negalės išgydyti visų ligų, kuriomis serga kolonija. Negalima vienu sykiu visa tai išgydyti; suvažiavimas tik tiktai nurodys keliu, kaip eit prie to išgydymo."

Išrodo, kad tai nebus politikierių suvažiavimas, bet suvažiavimas plačių darbo žmonių minių. Rusų darbo žmonių minia čia Amerikoje stovi ant daug žemesnio išsilavinimo laipsnio, negu lietuvių. Rusams socialistams neišpuola šalinties nuo miniu. Šiuo metu laiku yra kaip sykis proga užmegsti artimiausių ryšių su miniomis, kad su laiku pritraukus jas prie socializmo.

Is Amerikos Darbo Federacijos.

Kaip ir galima buvo tikėtis, Gompersas vėl išrinktas Amerikos Darbo Federacijos prezidentu. Trisdešimt septintas metinis Federacijos suvažiavimas atrodė ir paliko Federaciją atžagareivių rankose.

Tačiaus, reikia pažymėti, kad Federacijoj prasideda koks tai naujas judėjimas, ligi šiol dar nevisai apčiuopiamas, neaiškus, vienok, jo pasekmės gali būti labai didelės.

Federacijos suvažiavimai nutarta laikyti vasarą, vieton rudens. Tas padaryta ne be tikslo. Mat, sekanti rudenį įvyksta kongreso rinkimai, tai Federacijos bosai nori prie jų išanksto prisirengti, kad "papašint" pirmyn patriotizmo reikala. Li-gišiol, kaip žinoma, Federacija nedalyvavo politikoj, kaip savystovė mašinerija. Ji remdavo tik "gerus žmones". Gi dabar laikai mainosi: socialistų partija eina vis stipryn. Greta socialistų partijos pradeda augti be partyvė farmerių liiga. Visur jaučiama didžiausias nepasitenkinimas republikonais ir demokratais. Taip susidėjus aplinkybėms, ir

Gomperso kompanija rengiasi užsiimti politika. Iš vis sa ko galima spręsti, kad Gompersas eis išvien su vadinamąja "National Party", kurią įsteigė socialistų pabėgėliai Spargo, Russell ir Co. Amerikos gyvenime reikiassi daug naujumo ir Socialistų Partija turi uoliai daboti bėgamojo momento reikalus, kad visuomet prisirengus galėtų pasitikti priešus.

Socialistų laimėjimai Ohio valstijoje.

"Ohio Socialist Party Bulletin" suteikia plačių žinių apie laimėjimus tos valstijos draugų laike pastarųjų rinkimų.

Clevelande išrinkta miesto tarybon du aldermanai ir vienas į mokyklų tarybą. Toledo išrinkta keturi aldermanai ir vienas į mokyklų tarybą. Sandusky išrinktas socialistas komis-ionierius d. T. Miller (iš viso išrinkta penki komis-ionieriai).

Mieste Piqua (15,000 gyventojų) išrinkta socialistas majoras ir du aldermanai.

Socialistų balsai Columbus ir Cincinnati pakilo penkis kartus.

Hamiltono republikonai su demokratais susivienijo ir gavo 4,532 balsu, gi draugas Aker gavo 3,774 b.

Renkamoji kova buvo begalo karšta Daytono. Pats Cox (gubernatorius) atvyko į Daytoną kurstyti žmones prieš socialistus. Kapitalistų kalbėtojų buvo sugabenta iš visų nepasviečių. Daytono rinkta trys komis-ionieriai ir ve kaip ejo balsai: Switzer (kap. partiją) 17,248 Schroyer (" ") 16,661 Mendelhall (" ") 16,474 Barringer (soc.) 13,633 Geisler (soc.) 12,248 Farrel (soc.) 11,940

Kaip matot, tai Daytono draugai turi kuom pasigirti. Springfielde socialistai gavo 3,500 balsų (pereitais metais už Bensoną buvo tik 547 b.), Youngstowne — 1,247 b., Akrono socialistų balsai trigubai pakilo. Miestelis Byesville taip pat užkariautas socialistais.

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SĄJUNGOS KUOPOS OHIO VALSTIJOJ.

Akron, K. Jonelinas, 197 E. Crocier St. Cincinnati, J.D. Bindokaitis, 6 Filson Place. Cleveland, J. K. Burokas, 1800 E. 26th St.

Dayton, S. Baranaskas, 1542 Chapel St. Toledo, K. Placentis, 1335 Avondale Ave.

Youngstown, 16 Queen St. Ohio draugai dar turėtų pasirūpinti sutvert kuopą Springfielde, kur jau randasi būrelis draugų, pageidaujančių kuopos.

Be abejo, kiekvienam teko girdėti dainą "Over There", — ji visur dabar dainuojama. Tai yra militariska ir patriotiška daina. Kadangi patriotiška, užtai neapsakoma labai brangi. Kompozitorius už jos parašymą gavo net \$25,000. Tos dainos pirkikas mano atspausti 2 milionu egzempliorių ir padaryti gerą biznį.

L. Pruseika.

Karolisius Marksas ir Jojo gadyne

(Tasa).

ty, išvien su Cabet, suko galvas dėl naujų socialės harmonijos plėnų, dauguma jų netik šnairavo, bet stačiai atmesdavo politinį veikimą, o tie, kurie ejo su kriaučium Weitlingu buvo begalo įsitikėję į suokalbįus ir sukilimus ir, visiškai neatkreipdami atydos į teoretinį pamatavimą savo reikalavimų, vadavosi jausmais.

O dabar šiek tiek žinių apie Weitlingą, tą Magdeburgo kriaučiuką gizelį, kuris lošė labai didelę rolę komunistų judėjime, pirm negu prie to judėjimo pristojų Marksas. Nuo 1828 metų iki 1835 metų jisai, kaip gizelis, baladojosi po Vokietiją. Paskui nuvyko Paryžiu ir sutapo su komunistų judėjimu. Jisai, kaip ir Proudhonas, buvo tyro kraujo proletaras ir Marksas tūla laiką stačiai didžiavosi, kad ve darbininkų klesą gali išauginti tokius žiedus.

Tačiaus 1845-46 metais Marksas turėjo viešais pasakyti, kad tokie žmonės, kaip Weitlingas, vistik negali pajiegti atsakančiai vadovauti darbininkų klesą. Savo pažiūromis Weitlingas stovėjo vidurkely tarpe svajonių socializmo ir proletarų socializmo. Jisai, galų gale, visgi buvo padaras ty apystovų, kokiose gyveno smulkus amatninkai. Tai buvo ne milžino — dirbtuvės žmogus, bet mažos kriaučių dirbtuvės gizelis ir tatau negalėjo neatsiliepti į jo prichologiją. Kartais, jisai begalo pakildavo savo revoliuciniu ūpu, o kartais stebindavo žmones savo nuolaidumu. Kartais, jam užeidavo noras paleisti visus kalėjimų gyventojus, kad "sulygintų svieta", gi, kartais, nusvirtdavo prie "skatikų taupymo" programos. Be viso to, jisai buvo pusėtinais pasiputes.

Netiktai į Weitlingą veikė smulkas amatninko psichologija. Tas pats buvo ir su daugeliu kitų komunistų. Štai, Paryžiuje, komunistų judėjime daugiausia dalyvavo kriaučiai, kurie pelnydavo duoną mažoj dirbtuvėlėj, patįs, su laiku, turėjo viltį pastot "meisteriais".

Rusų publicistas Annenkovas pasakoja apie vieną susitikimą Markso su Weitlinku Briusselyje. Marksas stačiai drožė Weitlingui į akis apkaltinimu, jog šis neturįs jokių principų, jog pas jį nėra jokios gerai ant kojų pastatytos filosofijos, jog jisai darbininkų kovos reikaluose esąs paprastas viendienis, besiblaškęs savo jausmais į visas puses. "Bemokslumas — suriko Marksas — niekam ir niekuomet neatnešė naudos."

Markso buvo teisybė. Ūpas, jausmas, smulkios konspiracijos — suokalbii niekuomet nenešė naudos darbininkų klesos sąmoningam, plačiam, sistemaciama veikimui.

Su šitomis blogomis ypatybėmis komunistų judėjimo Marksas vedė neatlaidžią kovą. Jisai griežtai smerkė ir revoliucinę suokalbinkystę, ir nenorėjiną dalyvaut bėgamojo politikoj ir stebukladarių plenus. Tolydžio Markso - Engelso idėjos vis labiau ir labiau pradėjo rasti sau vietos susipratusių darbininkų eilėse.

Engelsas paduoda, jog juodu su Marksu nuolatinai susirašinėdavo su komunistų vadais. Beto, iš Briusselio tankiai būdavo siuntinėjama įvairūs litografuoti cirkulėrai, kuriuose Marksas ir Engelsas atsiliepdavo į opesnius klausimus ir nustatydavo savo pažiūrą. Nepaisant Weitlingo ir tūlo Kriečės klaidymo, Marksas vis labiau ir labiau darėsi idėjiniu komunistų vadu.

1847 metais, bene pavasary, iš Londono atvyko į Briusselį centro komiteto atstovas J. Mollis, kviesdamas Marksą įstoti į "teisingųjų" sąjungą. Mollis pasakė, kad dauguma komunistų pritaria Markso sukiūrom. Marksas su tuo sutiko. Su tuo sutiko ir Engelsas, kuris tuomet gyveno Paryžiu. Briussely tuojaus įsikurė sąjungos kuopa.

1847 metais, vasarą, Londone atsibuvo sąjungos suvažiavimas, kuris užgyrė naują organizacijos vardą, butent pavadino komunistų sąjungą. Tame suvažiavime dalyvavo Engelsas ir Wolffas. Pirmame paragrafe perorganizuotos sąjungos programo buvo padėta: "nuvertimas buržuazijos, proletariato valdžia, panaikinimas senos buržuazinės draugijos, pasilaikančios klesų

*) Geschichte der Deutschen Sozialdemokratie von Franz Mehring, tomas 1, pusl. 107.
**) P. Annenkov, "Zamietatelnoje desiatilietije "Viestnik Europy" — pusl. 60

priešgynybių pamatais ir įkūrimas naujos visuomenės be klesų ir be privatinės nuosavybės")

Sąjunga atsikratė negeistinių konspiratyvių tendencijų ir virto propagandos draugija aiškiai demokratiniais organizacijos pamatais.

Antrame suvažiavime, kuris atsibuvo gruodžio mėnesį, 1847 m., jau dalyvavo ir patsai Marksas. Jam pritarė visi delegatai. Suvažiavimas pavedė Marksui ir Engelsui parašyti "Komunistų Manifestą", kur suglaustoj formoj turėjo būti išreikšta, kas yra komunistai, kaip jie žiūri į visuomenės klausimus ir ko jie nori.

Tarpe pirmo ir antro suvažiavimo įvyko faktas, kuris liūdi, kokiame subrendimo laipsnyje buvo komunistų judėjimas. Garsusis Cabet kreipėsi į Londono draugiją su prašymu paremti jo sumanymą steigti komunistiškas kolonijas Amerikos tikaraijoj. Cabet turėjo viltį, kad šimtai tikstančių darbininkų kelsis "laisvon" Amerikon ir įsteigs rojų ant žemės. Komunistai mandagiai atsisakė paremti tą sumanymą. Tiesa, jie atidavė pagarbą Cabetui dėl jo nuopelnų darbininkų klesai, jie pagyrė jį dėl kovos su konspiratoriais, bet griežtai atsisakė paremti tos milžiniškos kelionės plėną, kaip jo sumanymą nerimta ir, šaknyje, ne revoliucini. Ne bėgt nuo Europos kapitalistų turi komunistai, bet apgalėti juos čia jau, Europoje.**)

Marksas įstoj į komunistų sąjungą, kaip sykis tuo laiku, kada Europa buvo bestovinti ant revoliucijos vulkano. Judėjimas Francijoje augte-augo. Darbininkai liepsnojo neapykanta dėl veidmainio Liudviko-Pilypo. Londone vystėsi triukšminga proletarų agitacija ir judėjimas ejo tarp tautine vaga. Įvairiuose tarptautiniuose mitinguose galima buvo matyti anglų, vokiečių, francūjų, lenkų, italų, skandinavų.

Gi Prūsiose Hohenzollernų absolutizmas jau baigė savo kelionę prie liepto galo. Apie tai, kad gražumu nuraminus minias nebebuvo nei kalbos. Jau 3 d. vasario 1847 metais Friedrichas - Wilhelmas išleidžia dekretą, kuriuomi Berlyne buvo šaukiama suvienytas landtagas. Karalius, žinoma, tą darė ne gerų norų vedamas, nei iš malonės, bet reikalo verčiamas.

"I akis metėsi panašumas su tuo, kas buvo išvakariuose didžiosios francūjų revoliucijos. Taip, kaip Liudvikas XVI, pinigų reikalo prispaustas, turėjo šaukti viduramžių luomas, kurias audringas atsitikimų bėgis pavertė įsteigiamuoju Seimu, taip lygiai ir Friedrichas Wilhelmas suvienijo feodalius provincinius landtagus, kad išieitų žmonių atstovybės panašumas, tuo tikslu idant atradus naujus kredito šaltinius"****)

Tiesa, tas landtagas neišvystė į įsteigiamąjį Seimą, bet vistik jisai buvo ašaka Prūsų absolutizmo gerklėje.

Veikimo dirva darėsi vis platesnė. Marksas, kad nebuvo supančiuotu Prūsų pilietystės ryšiais, išsižadėjo jų. Tai reikėjo padaryti ir dēlei to, kad "dievobaimingųjų" Prūsų valdžia vis tankiau ir tankiau kurstė Belgijos valdžią išvyti Marksą iš tos karalystės, taip kaip 1845 m. pradžioje išvijo jį Paryžiaus biurokratai. Prūsų biurokratams ypač nepatiko, kad Marksas įgijo kontrolę ant "Deutscher Brüsseler Zeitung" ir pavertė tą laikraštį į gerą biznų prieš Prūsų absolutizmą.

(Toliaus bus).

KUO RUPINSIS MŪSŲ PARTIJA PETRAPILIO Miesto DUMOJ.

Mūsų partija nuosakiai gins darbininkų reikalus ir nesibūčiuoliuos su reakcine buržuazija, kuriai dabar rūpi laidoti revoliucijos užkariavimus, visas laisves. Mūsų partija pirmučiausiai pareikalaus tinkamiausio išrišti maisto ir butų klausimus, dabar taip opius dideliuose miestuose. Ji pareikalaus, kad visi mokesčiai tuojaus būtų nuimti nuo darbininkų ir visų bėdalių pečių ir sukrauti ant kapitalistų ir visų turčių kupros, — kad visomis miesto gerovėmis visi lygiai galėtų naudotis.

Mūsų partija griežtai kovos su policijos įvedimu, kuri dabar brukama po priedanga milicijos. Mēs žinom, kad kiekviena policija fabrikantų ir dvarininkų rankose lieka įrankiu pajungti darbininkus ir valstiečius, stipriau ant jų sprando tupėti.

Mūsų partija reikalaus pastogės — neturintiems, duonos — alkaniems, laisvės — pavergtiems, taikos — visam pasauliui.

Kas eina išvien su mumis, tebalsuc už sąrašą No. 6-tas.

*) K. Marks į jevo vėmia P. Berlino, pusl. 103.

**) Geschichte der Deutschen Sozialdemokratie, tomas 1, pusl. 354.

***) Aus dem litterarischen Nachlass, pusl. 307, tomas 2. — Mehringo priesači.

Knut Hamsun.

BADAS.

Vertė švenčioniškis.

(Tas).

labiau paerzinti. — Tas mano pasielgimas nebuvo toks bjaurus ir žemas, kaip tu sau jį persitatai savo silpna kromelninko galva. Aš, imdamas tuos pinigų, neturėjau minties, kad jais pasinaudojus, nes tas priešinga mano dorai sąžinei!

— Tai kur tamsta tuos pinigų padėjai?

— Atidaviau juos senai, biednai moteriškai, atidaviau iki paskutinės ere, jeigu nori žinoti; štai koks aš žmogus! Juk negalima ir biednų užmiršti!

Jis stovi ir valandėlę mislina apie tai, ką aš jam pasakiau; matomai jis visgi negali persitinkinti ar ištikro aš esu toks teisingas žmogus. Pagalios jis prabilo:

— Ar negeriau būtų buvę, jeigu tu tuos pinigų būtum man sugrąžinęs?

— Palauk, aš tau pasakysiu, kodėl tu pinigų nesugrąžinai: nenorėjau pastatyti į kėblų padėjimą ir pasigailėjau. Ir štai atlyginimas už mano geraširdystę! Aš stoviu priešais ir viską aiškinu, o tamsta elgiasi besąžiningai ir nei kiek nesistengia su manimi susitaikyti. Todėl aš nuplauju savo rankas. Pagalios, suk tavo devyni velniai! Pasilik sveikas!

Išėjau iš krautuvės ir visu smarkumu užtrenkiau duris.

Bet kada aš, visas šlapias, kaip ančiukas, sušales, nuvargęs įėjau į savo tamsų, nejaukų kambarį, pamečiau visą savo drąsumą ir nupuoliu dvasioje. Labai apgailėstavau, kad taip smarkiai užsiuoliu ant nelaimingo pardavėjo, verkiau, griebiau save už gerklės, norėdamas nubausti už tokį niekšišką pasielgimą ir metavajau už papildytą nuodėmę. Suprantama, pardavėjas brangino savo darbą, per tai ir neišdriso pakelti triukšmą dėl tų penkių kronų, kurias jis per savo žioplumą pralaimėjo. Aš pasinaudojau ta jo baime, užsiuoliu, kankinau garsiai kalbėdamas. Galimas daiktas, kad už sienos sėdėjo krautuvės savininkas ir kiekvieną mano žodį galėjo girdėti. Apart to, išgirdęs mano šauksmą, galėjo ateiti į krautuvę ir pasiteirauti, kame dalykas. Mano bjaurus pasielgimas neturėjo jokių ryšių!

Bet kodėl manęs nesuareštavo? Tuomet įskas būtų užsibaigę. Juk aš veik pats tiečiau savo rankas, kad ant jų uždėtų retėjus. Jeigu mane būtų rakinę į retėjus, učičiau netik nespriešinęs, bet atbulai, paleidęs save surakinti. Dangaus ir žėrės valdone! Aš atiduociau visos dienos gyvenimą tik už vieną laimingą valandėlę. Atiduociau visą savo gyvenimą už vieną blūdą šiltų barščų! Išklausk mano meldimą nors šį sykį!..

Nenusivilkęs šlapių drabužių atsiguliuoju lovon. Liūdna buvo, nes rodėsi, kad šia naktį jau galiu numirti, todėl įtempiau visas pajėgas, kad nors kiek sutvarkius daiktus ir patalą; norėjau, kad ryte mane atrastų nors kiek žmoniškai begulint. Susidėjau rankas ant krūtinės ir pasirūpinau padaryti tinkamesnę pozą.

Štai, staiga prisiminiau apie Hjalę.

Ir kaip aš galėjau praleisti visą vakarą, neprisimindamas apie ją?! Silpnas šviesos spindulėlis įsiveržia į mano sielą, kuris mane maloniai ir meiliai ramina. Bet štai saulė pradeda šviesti vis labiau ir labiau, mano smilkiniai dega, man rodosi, kad išdžiūvęs smegenis jau pradėjo virti, galva liepsnoja. Pagalios aš matau milžinišką ugnį iš saulės spindulių, liepsnoja dangus ir žemė, žmonės ir žvėrys, viskas apimta liepsnos! Matau ugninius kalnus, ugninius velnius, matau tuščią erdvę, pripildytą ugniniais liežuviu — atėjo sūdna diena!

Daugiau nieko nemačiau ir negirdėjau...

Ant rytojaus nubudau visas sukaitęs, visas kūnas garavo; naktį buvau sunkiai susirgęs drugio liga. Išsyk nubudęs negalėjau suprasti, kur randuosi ir kas su manimi yra, nuostabiai žvalgiausi, pats savęs negalėjau pažinti, rodėsi, kad viskas ir aš pats baisiai persimaniau. Čiupinėju rankas ir kojas, stebėjau, kad langas išrodo toj pusėj. Apačioj arklydoj arkliai trybet man rodėsi, kad tas darosi viršuje. Aš numas irgi kankino.

Prie kaktos buvo prilipę šlapi ir šalti plaukai; pakėliau galvą ir pažiūrėjau į padus: ant jos irgi buvo nedideli pluoštai plaukų. Per naktį mano kojos čeverkiau-

se truputį ištino, jos neskaudėjo, tik negalėjau pirštų judinti.

Pavakariais, kuomet pradėjo temti, atsikėliau iš lovos ir pradėjau po kambarį vaikštinėti. Išsyk atsargiai žengiau keliatą žingsnių, norėdamas kojas įminkinti, nors labai blogai jaučiausi, vienok nedejau, nenusiminiau ir net tuomi buvau užgančintas; man rodėsi, kad kitaip negalėjo ir būti.

Pavaikščiojęs po kambarį, išėjau ir ant gatvės.

Viena kas mane kankino, — tai badas; nors jaučiau silpnumą ir alkį, vienok nuo valgio purčiausi. Bet tas tęsėsi neilgai: greitai atsirado noras pavalgyti. Po krūtine rodos kirminas graužė, nedavė ramumo. Tas graužimas priėjo prie to, kad aš pradėjau manyti, ar tik nėra mano viduriuose žvėrelių, kurios bepaliovos tai vienoj, tai kitoj vietoj graužia išbadėjusį kūną. Tie žvėreliai neskubiai, palengva dirbo savo darbą, bet kur jau sykį pagrauzia, pačiulpia, ten pasilieka tuštuma...

Nesijaučiau ligotu, tik buvau labai silpnas ir vėl pradėjo prakaistas pilti, kūnas ėmė garuoti. Akiniai apsitraukė migla. Sustojau ant gatvės, norėdamas akinus nusiminti ir nusišluostyti, nes nemačiau, kur eiti ir net nežinojau, kur sustojau; pagalios ir negalvojau, kur aš stoviu; aplinkui mane buvo neapsakomas bildėsis.

Staiga kas tai smarkiai sušunka. Aš tą gerai girdžiu ir nervingai, skubiai, kiek mano jėgos leidžia traukiuosi šalin, darau smarkų žingsnį atgal. Didelis vežimas, prieloduotas duonos, pravažiuoja pro šalį ir ratas užkabina mano žiponą; jeigu aš būčiau buvęs truputį mitresnis, tuomet vežimas būtų pro šalį pravažiavęs. Dabar mitrumo neturėjau ir ratas užkabino mano ligotą koją.

Du ar tris pirštus nuspaudė, aš pajutau, kaip jie čeverkyje susiplojo. Vežėjas nuogastingai iš visų pajėgų sulauko arklių, atsikrūka ir klausia, kas atsitiko. Taip, galėjo būti daug blogiau... Rodosi, kad šį sykį dar viskas apsiėjo laimingai... Netikiu, kas kas nors būtų sugadintai... Meldžiu apie tai nesirūpinti.

Kiek galėdamas greičiau dasigavau suolo, kuris buvo šale gatvės; mane baisiai nervavo žmonės, kurie aplinkui susirinko ir, išplėtę akis, žiūrėjo. Nieko baisaus neatsitiko, nuo nelaimės išsigelbėjau. Aršiausia buvo tas, kad vežimo ratas suspaudė čeverkyko galą ir padas atšoko. Pakėliau koją ir pamaciau, kad per čeverkyko galą kraujas sunkiasi. Na, ką darysi, nei viena, nei kita pusė nekaltą, nes tas netyčiomis atsitiko. Aš buvau persitikiręs, kad vežėjas nenorėjo man blogo, — jis baisiai buvo nusiminęs šiuo atsitikimu. Galimas daiktas, jeigu aš būčiau paprašęs duonos, tai jis būtų man ir davęs. Manau, kad jis tą būtų atlikęs mielai. Lai jam dievas atlygina už jo gerumą!

Tuo tarpu alkis vis didinosi ir aš nežinojau, kaip su juimi kovoti. Sėdėdamas ant suolo sukinėjausi į visas puses ir neradau vietos; pagalios susirėčiau, veik atgliaui krūtine ant savo kelių. Kada sutemo, patraukiau ratušės linkui, — pats nežinau, kaip aš iki ratušės daėjau ir, radęs suolą, atsisėdau. Iš savo žipono išplėčiau vieną kišenį ir pradėjau kasknoti, čulpti; tą dariau be jokio tikslo, nieko nesuprasdamas ir nematydamas, nes akis buvau įsmeigęs į tolį. Girdėjau, kad aplinkui mane žaidė kūdikiai ir, laikas nuo laiko, praėdavo žmonės, bet jų nemačiau ir nesistengiau pamatyti.

Ten man bebūnant, atėjo galvon mintis nueiti ant turgaus ir pas mėsininkus paprašyti šmotelio mėsos. Turgaus pereinu skersai gatvę ir einu ant turgavietės. Priėjęs prie pirmos mėsinės krautuvės sustojau, valandėlę pamislėjau, įėjau ir vidų ir, pamatęs pirmą mėsininką, tariau:

— Būk tamsta toks geras ir duok man mažą kaulėlį dėl mano šunyčio! Tik kaulą, mėsos nereikia, nes aš noriu, kad mano šunytis ką nors dantyse turėtų.

Gavau kaulą ir gerą kaulą, aplinkui kurį buvo ir mėsos, pasikišau jį po žiponą ir karštai paaciavau mėsininkui.

— Nėr už ką ačiuti, — tarė jis.

— Nekalbėk, tamsta, suteikė man didelį malonumą, — atsakiau jam.

Ir vėl išėjau iš krautuvės. Širdis smarkiai plakė.

Suradau tamsią vietelę, kur nesimatė nei vieno žmogaus, užsiguliuoju už kampo, išsiėmiau kaulą ir pradėjau graužti.

Jokio skonio nejaučiaujau, bet jautėsi žvėžių krauju kvapnis ir nuo to ėmiau vėmti. Nepaisydamas į vėmimą, stengiausi kaulą graužti, norėdamas ką nors viduriuose užlaikyti, bet veltui, kaip tik šmotelį mėsos

Bepartyvė Farmerių Liiga.

Farmeriai nori užmegsti ryšius su darbininkais.

Washingtono, Chicagos ir New Yorko politikieriai puosėtinai susirūpino. Prieš jų akis vaikščioja naujo pavojaus šmėkla — būtent bepartyvė farmerių liiga (Farmers' Non-Partisan League), kuri nepaprastu smarkumu platinasi šiaurvakarinėse Amerikos valstijose. Bepartyvė farmerių liiga jau užkariavo šiaurinę, Dakotą, išrinko savo gubernatorių, vieną kongresmaną ir didžiulią vietos legislatorių.

Tos liigos organizatorius A. C. Townley, kuris šiuo metu laikui vieni New Yorke propagandas tikslais veikia pasakė: sekančiais rinkimais bepartyvė farmerių liiga užims visus renkamuosius ofisus šiaurinėje Dakotaj ir užkariuos Minnesotą, pietų Dakotą ir Montaną. Beto, sekančiuose rinkimuose bepartyvė farmerių liiga pradės aktyviai veikti Kansase, Nebraskoj ir Colorado.

Kame sekretas taip staigaugis ūgio bepartyvės farmerių organizacijos?

I tą klausimą atsako p. Townley: "Vakarinių valstijų farmerys parduoda kviečių bušelį už 83 c., gi rytinių valstijų miestietis turi mokėti \$5.50 už bušelį. Vadinasi, tarpe išdirbėjo ir suvartotojo stovi trusto žiotis, kuri viską prarija."

Jisai plačiai papasakojo apie Minnesotos malūninkus, kurie už bakčą miltų daro jau \$1.00, kuomet prieš karę pasitenkindavo 25 c. pelno.

Vidutinė farmerio "pėdė" per metus, p. Townley apskaičiavo, yra \$318.00.

Amerikos farmeriams per metus už produktus užmoka 29 milijonus dolerių, bet jie faktiškai gauna tik 9 milijonus. Kas gi gauna restą? Gelžkeliai, kviečių trastas, malūnininkai, sandėlynų savininkai ir smulkūs pardavėjai.

Jeruzolimo Istorija.

Anglų kariūnė vis labiau ir labiau artinasi prie Jeruzolimo. Anglai jau užėmė uostą Jaffą, kuris randasi tik per kelias mylias nuo Jeruzolimo. Iš tos priežasties idomu susipažint su Jeruzolimo istorija.

Istikrųjų, idomi to miesto istorija! Daug audringų dienų teko pergyvent "šventajam" miestui.

Pirm, negu izraelitai, po vadovystė Jozua atėjo į Canaano žemę ir užkariavo miestą, kuris tuomet vadinosi Urusalim (taikos miestas), jisai buvo po vadovystė egiptėnų. Kokių būdu egiptėnai turėjo apieist miestą, istorija nieko nesako.

Jeruzolimas dikčiai iškyla laikais karaliaus Dovydo. Dovydas apgali įvairias tuoteles ir suvienija žydus. Dovydas išbudavojo aplink Jeruzalę galingas sienas, kurios vėliau, amžių bėgyje, daug kartų tapo išgrįautos. Saliamonas išbudavojo garšųjį Jehovos dievnamą. Palestina (šventoji žemė) labai pakilo viešpataujant Saliamonui, bet po jo mirėčiai žy-

Susiorganizavęs malūninkų trustas baisiai aplupa farmerius. Su malūninkais ir trustais eina valdžia. Kaip kur farmerių draugijos žmonėms net nepavelija laikyti mitingus. Nėra liuossybės žodžio net kooperacijos reikalus svarstyti. Vešitos tai aplinkybės versta vertė farmerius organizuoties ir gražių vaisium tų organizacijinių pastangų yra bepartyvė farmerių liiga.

Siaurinėje Dakotaj kuria kooperatyviu būdu sandėliai, malūnai, taisomasi mašinerija. Tas darbas dar tik pradėtas. O šiuo metu kur farmeriai rūpinasi užmegsti artyniausių ryšių su miestų gyventojais.

Townley sako, reikia, kad tarpe farmerio ir suvartotojų būtų kooperacija, reikia, kad farmeriai stačiai galėtų pristatyti produktus miestui. Reikia, kad miestuose būtų tam tikri sandėliai ir kad jų nekontroliuotų trustai.

Townley kalbėjo Buffalo konvencijoj, kviesdamas darbininkus ir farmerius paduoti vieni kitiems rankas. Tuo pat reikalu Townley atvyko į New Yorką, kur jisai rado uolų sau padėją įpatoje Dillon'o, New Yorko valstijos rinkų ir maisto komisioieriaus.

Townley kalbėjo Cooper Union sveitainij ir pranešė, kad bus mėginama organizuoti ir New Yorko valstijos farmerius. Dillon reikalauja iš valstijos maisto rarybos \$75,000, kad pradėti kooperatyvį supirkinėjimą maisto.

Politikos dirvoje bepartyvė farmerių organizacija serga oportunizmo (prisitaikymo) liga. Karės klausime jos pozicija neaiški, nors ir dabar ji stovi už žodžio ir spaudos liuosybę.

dai pradėjo peštis. Tulas Jeroboamas surengė net sukilimą. Neužilgo potam Jeruzolimą užtakovo Egipto valdovas Shizak. Tas karalius baisiai apvogė Jeruzolimą, išgabendamas daugybę Saliamono turtų. Laikė karalius Jezekiah miestas papuola po vadovystė Assirijos ir turi kas metai mokėti tam tikrą donį. Viešpataujant žydų karaliui Zedekiah, pasakutiniai žydų karaliui, Jeruzalę užkariauja Nebuchadrezar, Babilionijos karalius, kuris išgriovė Saliamono bažnyčią ir sienas, padavotus Dovydo. Daugybė žydų tuomet buvo paimta nelaisvėn.

445 metuose prieš Kristų Nehemich vėlei atstato Jeruzolimo sienas ir miestas pradeda vėlei kilti.

332 m. prieš Kristų Jeruzolimą užima garsusis karvedys Aleksandras Makedonietis, kuris tuomet vadinosi viso pasaulio užkariautoju. 12 metų vėliau dalinai išgriovė Jeruzolimą egiptėnas Ptolomėjus, o vėliau miestas pateko Antiochui. Taigi, Jeruzolimas amžinai turėjo kentėti po keno nors svetimu jungu: jam teko matyti laikai egiptėnų, assyriečių, persų, babiloniečių ir graikų. Gar-

susis judas Maccabeus surengia didelį sukilimą prieš svetimą jungą. Maccabėjai laimėjo ir valdė Judėją per ištisą šimtmetį, bet ta laisvė neilgai tesitėsė. Garsioji Rymo imperija pradėjo kilti. 65 metais prieš Kristų Rymas užima "šventąją" žemę, bet duoda žydams teisės patiems valdyties. Tačiau Rymas visuomet laikė Jeruzolime savo general-gubernatorių (prokuratorių). Laikė Herodo Agripas aplink Jeruzolimą pabudavota tris eiles sienų, kad apgynus miestą nuo užpuolikų. Laikė Rymo imperatoriaus Adriano žydai vėlei buvo sukilę, kad atgavus nepriugulmybę, bet sukilimas nepasisekė ir Jeruzolimas, veik visiškai, vėlei tapo išgrįautas. Tuomet Palestina virto paprastą Rymo koloniją, o Jeruzolimą praminė Aelia Capitolina.

306 metais naujo met-skaitliaus Jeruzolimą užima krikščionis Konstantinas Didysis. Tuomet prasideda budavojimas krikščioniškų bažnyčių. 460 metais Jeruzolimą aplanko Konstantinopolio imperatorienė Eudochia ir rūpinasi atgaivinti krikščionystės paminklą. Bet krikščionių viešpatavimas neilgai tesitėsė. 614 metais Jeruzolimą užima Persai. 613 metais Jeruzolimą užkariauja mahometonai, kurie įgija plačią įtaką į New Yorką, kur jisai rado uolų sau padėją įpatoje Dillon'o, New Yorko valstijos rinkų ir maisto komisioieriaus.

Townley kalbėjo Cooper Union sveitainij ir pranešė, kad bus mėginama organizuoti ir New Yorko valstijos farmerius. Dillon reikalauja iš valstijos maisto rarybos \$75,000, kad pradėti kooperatyvį supirkinėjimą maisto.

Politikos dirvoje bepartyvė farmerių organizacija serga oportunizmo (prisitaikymo) liga. Karės klausime jos pozicija neaiški, nors ir dabar ji stovi už žodžio ir spaudos liuosybę.

Siuo metu Jeruzolimas turi virš 60,000 gyventojų, iš kurių 7,000 yra mahometonai, 13,000 krikščionių ir 40,000 žydų.

Jeigu Jeruzolimą užkariaus anglai, o išrodo, kad užkariaus, tuomet gal įsisteigs žydų respublika. Anglų valdžia iškilmingai prisiekė užkariauti Zioną.

Iš laikraščių.

Kviečia ginti.

Po kratų, rugs. 5 d. šių metų, socialistų ir P. P. Darbin. Unijos sėdybose visų Jungt. Valstijų plotu, prisiekusių teisimas, Jungt. Valstijų valdžios paskirtas ištirti vadinamų "vokiečių šalininkų" veikimus, išnešė apkaltinimo nuosprendį prieš 167 Pas. Pram. Darb. (I. W. W.) veikliausius narius. Šitie nariai tame nuosprendy kaltinama pasikėsiniame alginę tvarką griauti, streikus kelti ir namuose karę trukdyti, besipriešiniame registravimui ir mokinime darbininkų "darbdavių pelnams priešintis."

Taigi, draugai darbininkai, atsiminkite, kad šita byla nėra reikalas tik tų, kurie yra areštuoti. Ji liečia reikalus visų darbininkų Jungt. Valstijose, ir visi darbininkai privalo padėti mums išlaimėti. Paaukuotas doleris šitos bylos reikalui bus ap-

gynimas darbininkų klesos reikalo. Nesisąjaukite, draugai; dėkite gausias aukas ir tuojaus siųskite jas šiuo adresu:

Defense Committee, 1001 W. Madison St., Chicago, Ill.

Atminkite, draugai darbininkai, kad skriauda vienam yra skriauda visiems ir kad darbininkų solidarumas yra didžiausias jų ginklas jų kojoje su kapitalistais.

J. Laukis "Kovoje".

Ką veikia Lietuvių Darbininkų Taryba.

Lietuvių Darbininkų Taryba rengiasi prie dviejų svarbių darbų.

Jos laikinasis Komitetas parašė peticiją apie atskaitimą įstatymo, varžančio sveiktautėjų spaudą. Kaip tik tai bus gauta kiek parašų po peticija, jis bus pasiųsta a biem kongreso butam. Tuomet bus paskelbta peticijos tekstas ir jos parėnimui bus renkama parašai visoje šalyje. Šituo tikslu jau dabar mėginama užmegsti ryšiai ir su kitų tautų organizacijomis.

Antras Darbininkų Tarybos darbas tai — organizavimas pagalbos šaukiamiesiems ir kariūnėms. Kaip "Naujienu" skaitytojai žino, neseniai tapo paskelbta nauja registravimosi tvarka. Ji palies dešimtis tūkstančių lietuvių. Chicagos Darbininkų Tarybos komitetas pasistengs suteikti patarnavimą lietuviams, gyvenantiems šiame mieste. Savo sumanymais jisai pasidalins ir su kitomis kolonijomis.

Darbai, apie kuriuos čia minėjome, yra svarbūs plačiausiai visuomenei. Tikimės, kad visuomenė padės juos atlikti kuopasekmingiausiai.

("Naujienos")

Karė! Karė!

Ar tu norėtum matyti Europos karę? Ar nori matyti karės Francijos, Italijos, Rusijos ir Turkijos? Kaip jie kariauja ore ir su submariniais mašinos? Kaip jie mobilizuoja Amerikonius karėvius, kaip Rusijos karėviiai atiduoda savo pozicijas laike revoliucijos ir kaip jie grįžta frontan ir daug kitų žingėdžių karės veikulu. Šita visą gali matyti savo namuose už mažai išlaidų. Per paskutines kelias dienas mes esame gavę dėl "stereoscope" daug skirtingų paveikslų nuimty Europos karės laikuose. "Stereoscope" yra pagerintas stiklas yra geras, nes padidina paveikslus iki 3 pėdų ir per jį viskas atrodo tarytum gyva.

Rainuoja \$1.50. Keturiuose serijose, tai yra 1000 karės paveikslų už \$1.50. 25 paveikslai Europos miestų ir priemiesių griuvėsiuose už 50 centų.

25 paveikslai Kristaus gyvenimo ir mirties už 50 centų. Jeig užsiordeiruosi visą, tai yra "stereoscope" ir tos paveikslus tai mes pristatysime viską už \$3.50. Patėmykit, kad jus sučėdinat 50 centų. Mes pinigų nereikalaujame su orderiu, tik iškirpt šita apgarsinimą ir prisiskus mums su 25 centais, kad apmokėjus siuntimo išsais, o už tvorą užmokėsi tuomet, kaip bus pristatytas į tavo namus.

Siuskit orderį!

Universal Sales Co.

Dept. 777
937 North Winchester Avenue,
CHICAGO, ILL.

NAUJOS KNYGOS.

16 lietuviškų šokių, himnų ir t. t. dėl visos orkestratos 10 knygų \$4. Dėl Beno 10 knygų, 20 lietuviškų rinkinių, šokių maršų ir t. t. \$4. Dėl Piano arba vargonų 18 lietuviškų valkalų \$1. Knyga išsimoksinimo notę lietuviškoj kalboj be mokytojo \$1.50 parduodu už \$1.00 ant visokių instrumentų arba dainavimo 8 lekcijos.

G. A. BARONAS
P. O. G. D. MCKEE ROCKS, PA.

The Lithuanian Semi-Weekly

"LAISVĖ"

Published by the
LITHUANIAN CO-OPER. PUB.
SOCIETY (Inc.)

Every Tuesday and Friday at
455 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Yearly subscription rates: in
U. S. \$2.50, to foreign countries
\$3.50.

"Entered as second class
matter March 11, 1914, at the
Post Office at Brooklyn, N. Y.,
under the Act of March 3, 1879.

Telephone Stagg 3878.

"LAISVĖ"

Kina du sykų savaitę: Uta-
rinkais ir Pėnyčiomis, 183 Ro-
bling St., Brooklyn, N. Y. Lei-
džia Lietuvių Ko-operatyvika
Spaudos Bendrovė, 455 Grand
St., Brooklyn, N. Y.

Prenumerata metams: Ame-
rikoj — \$2.50, Kanadoje ir už-
rubežiuose — \$3.50, pašto me-
to Amerikoje — \$1.25, Kanado-
je ir užrubežiuose \$1.75.
Telephone Stagg 3878.

MONTELLO IR APIE-
LINKĖS.

Visiems "Laisvės" drau-
gams ir skaitytojams prane-
šama, kad 15 d. gruodžio
(subata) Montello, Mass., į-
vyksta pirmas "Laisvės"
naudai koncertas ir prakal-
bos. Tą viską rengia mote-
rų draugija "Birutė". Lai-
ke koncerto kalbės L. Pru-
seika, "Laisvės" redakto-
rius.

Koncerto rengimo komisi-
ja susideda iš šių byruti-
čių: Duobienė, Vinkšnaitie-
nė ir Semanskas.

Taigi, visi montelliečiai ir
apygardų lietuviai meldžia-
mi ateiti į koncertą, nes nau-
da eis socialistų visuomenės
leidžiamam laikraščiui.

Pėnyčioj, 14 d. grd. L.
Prušeika galbūt skaitys pre-
lekciją apie bolševikus ir
menševikus L. S. S. 17 kuo-
pai, nors to dar tikrai nega-
lima pranešti.

"LAISVĖS" NAUDAI KON-
CERTAS CHICAGOJ.

Kovo 9 d., 1918 m., Chica-
goje įvyks milžiniškas kon-
certas "Laisvės" ir "Naujo-
sios Gdynės" naudai.

Mums praneša, kad L. S.
S. 81 kuopa (Chicagoje,
North Sidej) vienbalsiai
parėmė 59 kp. L. S. S. at-
pirkti "Laisvę".

Gerb. Red. ir Adm.

Knyga "Vokiečių Karei-
vio Atsiminimai", aplaikiu.
Širdingai ačiuoju. Skačiau
ir anglų kalboje. Vertimas
jūsų labai gerai atliktas.
Technika taip pat gera. Vi-
sais atžvilgiais knyga verta
jos kainos ir turėtų ras-
tis kiekvieno susipratusio
darbininko stuboje.

Dar kartą sakau ačiu.
Draugiškai jūsų,
V. Andriulevičius.

Ką turi žinot "Laisvės"
draugai?

Yra žmonių, kurie mums
netik nieko gero nevelija, bet
stengiasi dar užtenkti.

Negalima užslėpti vieno
stambaus fakto: kada perei-
tą vasarą "Laisvė" buvo ga-
na sunku ir mes turėjome lik-
viduot tūlą bylą dėl vienos
korespondencijos, tai prisi-
ėjo atsiskaičius ir skaitytojus.
Tuomet tai ir pasirodė, kas
"Laisvė" gero velija, o kas
ne.

Buvo labai daug žmonių,
kurie nei vienu centu nepa-
rėmė laikraščio. To nereik-
kia užginčyti. Buvo daug
socialistų knopų, kurios nei
cento neparėmė kairiųjų
socialistų laikraščio. To

taip pat jokių būdu negali-
ma užginčyti.

Centas, žinoma, nedidelis
pinigas, bet jisai parodo ge-
rą žmogaus širdį, jo rūpestį.

Taigi, negalima užginčyti
to fakto: yra žmonių, ku-
rie nieko gero nevelija soci-
alistų laikraščiui. Ar gali
laikraštis remtis tokiais
žmonėmis?

"Laisvė" redaguoja du
žmonės. Vienas jų gauna
\$20.00 algos, o kitas \$18.00.

Tas rodo, kad juodu dir-
ba ne už pinigą. Juodviem
svarbu, kad tokiu milžiniš-
kam centre, kaip New Yor-
kas, būtų drūtas socialistų
laikraštis.

Tai turėtų būti svarbu
kiekvienam.

Bet ar yra svarbu? Atsi-
randa žmonių, kurie netik
kad neremia laikraščio vedė-
jų ir leidėjų, netik kad nere-
mia idėjos laikraščio leidimo
bet dar šlykščiausiu būdu
prikaišoja dolerį, arba še-
rus arba ką kitą.

Jeigu kas sako, kad svė-
te nėra begėdžių, tai klysta
labai. Sviete yra begėdžių
ir, nors nedaug jų randasi ir
socialistuose.

Nuo pat "Laisvės" susi-
tvėrimo pačiam laikraščiui
palaikyti niekuomet nebuvo
rinkta aukų. Tik pereitais
metais buvo rinkta aukos,
bet tai buvo aukos ne nor-
maliam laikraščio leidimui,
o tūlos bylos likvidavimui.
Tai buvo išimtis.

Gi šiaip—nei seniau, nei
dabar dėl pačios "Laisvės"
leidimo nesurinkta nei cen-
to.

O betgi "Laisvė" eina du
kart savaitėje už \$2.50, tai
yra pagal savo tankumą ji
yra pigesnė už "Kovą", už
"Keleivį" ir už daugelį tau-
tiskų laikraščių.

Tą turėtų išimtyt kiek-
vienas "Laisvės" draugas.
Jisai turi žinot, kad "Lais-
vė" yra pilnai save pasilai-
kantis laikraštis.

Sveikatos Patarimai.

Dr-as A. Montvidas.

KOSEJIMAS.

Kosėjimas nėra liga, —
symptomas tūlų ligų. Kosė-
ti prisiema ir kokiūse, ir
bronchitų, ir džiovoj, ir
plaučių uždegime, ir tonsilų
uždegime, ir tūlose dipthe-
rijos formose, ir daugely
kitų atsitikimų. Kaip grei-
tai atsiranda gleivinės kvė-
pavimo aparato plėvės iri-
tacija (dilginimas bei kute-
nimas), taip greitai prasidė-
da kosėjimas. Nervų, atei-
nančių į plaučius, iritacija
irgi sutveria kosėjimą. Iri-
tacija nosy ir ausy, uvulos
(liežuvėlio) ilgumas, dideli
arba uždegti tonsilai yra ko-
sėjimo priežastimis. Vėmi-
mo centro stimuliuojamas
medulioj gali padaryti kosė-
jimą, kuris gali būti surištas
su vėmimu. Nesvarbu išdė-
tyti visas kosėjimo priežas-
tis, bet svarbu nurodyt, jog
jis paeina nuo daugelio prie-
žasčių. Šitokis žinojimas
duos skaitytojui suprat, jog
vaistų nuo kosulio būt ne-
gali. Tiesa, galima vaistais
nusilpninti muskulus, kurie
daro kosėjimą arba galima
sumažinti iritaciją, kad ko-
sėjimas sumažėtų arba iš-
nyktų, bet tai daryt galima
tik tuomet, kada yra tikra
žinia, nuo ko kosėjimas pa-
eina, tame ar kitame atsit-
kime, nes jo sustabdymas
kartais gali priversti ligonį
prie mirties. Todėl visokie
plaučių balzamai, kosulio ci-
rupai ir kiti patentuoti ir
nepatentuoti vaistai neturi
būti vartojami. Imkime,
pneumonijoj (plaučių užde-
gime) kraujas sunkiasi į
plaučius, oro puselės prisi-
pildo skystimo ir darosi sun-
ku kvėpuoti. Neiškosėji-
mas tų medžiagų, su kuri-
mis ir bakterijų daug išsi-
meta, reikštų mirtį ligoniui.
Tiesa, pneumonijos pradžioj
kraujo išsiskindymo da nėra
ir kosėjimas būna sausas, to-
dėl jis yra nenaudingas ir
kartais gerai jį sustabdyti
iki tam tikram laikui. Ar-
ba—džiovoj pirma būna sau-
sas, sausas kosėjimas ir jis
turi būt stabdomas, bet ka-
da pasidaro plaučiuose me-
džiagos, tuomet jos turi būt
iškosėtos ir išspjautos.

Gražus pinigas.

Dr. A. Montvidas.

KREISLERIS.

Garsusis smuikininkas,
Kreiser, perstojo daves kon-
certus iš priežasties didelių
persekiojimų, užtai kad jis
yra Austrijos pavaldinys. Už
neužbaigtus koncertus Krei-
sleris turėjo gauti 85,000 do-
lerių.

Gražus pinigas.

LAISVOJI
SAKYKLADĖLEI "KODEL NEVEI-
KIAMA?"

"Laisvės" num. 93 š. m. d.
M. M. Račiūtė - Herman
"aiškina," kodėl tūlos buvu-
sios L. M. P. S. vadovės ne-
veikia. Dėl išaiškinimo to
klausimo ji išrokuoja visus
savo nuopelnus ir iš to da-
ro abelą išvedimą. Gal to-
kis jos aiškinimas būtų ir
geras, jei ji pasakytų tikra-
sias savo neveikimo priežas-
tis. Dabar to viso nėra, o
kas aršiausia, kad prideda
visokių nebūty dalykų visą
istoriją. d. R. - Herman sa-
ko, kad ji nenori, kad "Mo-
terų Balso" redakcija užim-
tų panašiais dalykais vietą
Susmo organe, kurią būtų
galima pašvesti kam nors
geresniai." Matyt, tie
straipsniai nelabai buvo
malonūs tūlom buvusiom va-
dovėm, kad ir jos pradeda
išsijudint. Ten pat autorė
susirūpina ir netilpimu su-
važiavimo protokolo refe-
rendumo ir skyriaus, kurie
neįvesti.

Cia turiu pasakyti, kad
redakcija su protokolo refe-
rendumu nieko bendro netu-
ri, tai darbas buvusios sek-
retorės ir Pildomo Komite-
to, o apie skyrius, tai, d. R.
Herman, pirmėlei pradėję
rūpintis. Ar daug jūs ką
tuo skyrius esate parašę?
Ugi daugiau, kaip metus
laiko nei eilutės. Jei taip,
tai neturite nei mažiausios
tiesos prikašioti ir kitoms.

Pirmiaus, negu prieisime
prie suradimo priežasčių,
kurios atšaldė tūlas buvu-
sias vadoves nuo veikimo,
noru priminti keliatą žo-
džių apie d. R. Herman aiš-
kinimą. Ji kartas nuo kar-
to išduoda tokius savo rū-
šies "raportus." Ir šis ra-
portas nėra niekas daugiau,
kaip tik išskaitliavimas sa-
vo atliktų ir neatliktų darbų.
Tokių savo nuopelnų skait-
liavimus galima pavadinti
tikrai pigios vertės pasigy-
rimu.

Drg. R. Herman sako, kad
ji turi daug darbo ir jai ne-
lieka daug laiko dėl L. M. P.
S., nors ji dėl jo norėtų ir
da tiek dirbti. Tam darbu-
ji priskaito visą eilę komi-
tetų ir kitokių istaigų.

Sako, kad ji turėjo daug
darbo Tiesų Pagelbos drau-
gijoje. Tiesa, toji draugija
buvo ją pasamdžiusi tūlam
laikui išpildyti šaukiantiems
kariumenėn paliuosavimo
blankas. Bet tai buvo tik
trumpas laikotarpis tam
darbu. Tas komitetas pra-
dėjo rūpintis tik šaukimo
kariumenėn laike, t. y. liepos
mėn. pabaigoj ir rugpjūčio
mėnesyje. Gaila, kad d. R.
Herman nepasako, ką ji vei-
kime, todėl patartina niekad
nestabdyt kosėjimo, kol nėra
tikros žinios, jog jis ne-
reikalingas, nes nuo kosėji-
mo mirtis neseks, o nuo su-
stabdymo gali sekti, jeigu
jis sustabdytas tuomet, ku-
met jo reikėjo.

Dr. A. Montvidas.

KREISLERIS.

Garsusis smuikininkas,
Kreiser, perstojo daves kon-
certus iš priežasties didelių
persekiojimų, užtai kad jis
yra Austrijos pavaldinys. Už
neužbaigtus koncertus Krei-
sleris turėjo gauti 85,000 do-
lerių.

Gražus pinigas.

pasiskirstę darbus. Na, bet
tai turbūt, jau toks papro-
tyš slapstytis už komitetų
pečių ir skustis "pareigų
sunkumu."

Dabar pažvelgsime į tas
"priežastis," i tuos "praei-
ties patyrimus" dėl kurių,
"kasžin ar gali rasti noras
dirbti ir ateityje."

Svarbiausia priežastis, tai
kad "straipsnis prisiūstas
"M. B." redakcijai išgulejo
penkias savaites be jokio
paaiškinimo." Todėl "kas
gali užtikrint, kad ir ateity-
je juos (straipsnius) nepa-
tikis toks pat likimas." o
kas aršiausia, tai "gal pasi-
elgiama panašiai ir su kitų
draugių straipsniais."

Rodosi, d. R. Herman ga-
lėjo žinoti, kad jos straips-
nis tilps "M. B." antrame
numeryje, nes buvo tai pra-
nešta per "Kovą", kad "dė-
lei tūlų priežasčių nei d. R.
Herman straipsnis negalėjo
patilpti į šį num." Minėta-
sis straipsnis irgi nebuvo
niekas daugiau, kaip tik sa-
vo rūšies "nuopelnų rapor-
tas." kiek laišku parašyta,
kiek kopertų sueikvota, kiek
krasos ženklelių ir t. t. ir t. t.

Visų pirma, reikia atsi-
minti, kad "M. B." nėra lei-
džiamas, kad tik specialiai
talpinus keno nors raportus.
Išėina sykį per mėnesį ir tik
šešiolikos puslapių. Iš "Ko-
voje" tilpusio pranešimo ga-
lėjo matyt, kad jos straips-
nis tilps sekančiam nume-
ryje, bet nieko nelaukus, pa-
reikalauja sugrąžint. Kada
gauta pareikalavimas su-
grąžint, tai kokio jūs da pa-
aiškinimo norite? Juk jūs
taip pat neaiškinote, dėlko
norite, kad būtų sugrąžinta.
Pakol pasiūčiau į Philadel-
phia pareikalavimą, kad su-
grąžintų tą straipsnį ir pa-
skol sugrąžino, tai ir išėjo
tos penkios savaitės. Tasai
straipsnis būtų galėjęs "M.
B." tilpti, kad ir sekančia-
me numeryje, daug ankš-
čiau, negu kad tilpo "Laisvė-
je."

Stebėtis tik reikia, iš kur
tiek drąsos randasi, kad ap-
simctus "nežinojimo" skrai-
ste, skleist tokius spėlioi-
mus, kaip kad "gal ir su ki-
tų straipsniais panašiai el-
giamasi, tai todėl ir liko tie
draugių pasiryžimai vien tik
graziomis pasidėjimais."

Jeigu d. R. Herman kla-
usia informaciją, o ne ypatis-
kumus varinėja, tai ve ka-
galu atsakyti: nei d. R. Her-
man, nei kitų rašiniai (kurie
tik buvo galima sunaudot),
nebuvo panaiekiniami. Da
daugiau, d. R. - H. ir ki-
tos, kurios tik gali šį tą pa-
rašyti nuolatos buvo kvie-
čiama rašinėti ar tai lai-
kais ar tai ypatisškai. Bet
kurios jau taip pasistato sa-
vo "aš" augščiau už viską,
tai jau ne redakcijos kaltė.

Šitokia taktika ir šitoki
išvedžiojimai, tai gal tik d. R.
H. išrodė naudingi Susvie-
nyjimo labui. Jeigu mes vi-
sos būtime tik tiek dirbė ir
rūpinėsi, tai šiandien netik
kad savo organo neturėtu-
me, bet nei paties Susvie-
nyjimo nebūtų. Kad "M.
B." yra daug trūkumų, tai
mes ir pačios tą matome,
bet kad prie dabartinių ap-
linkybių, kada nuo savo kas-
dieninio užsiėmimo telieka
vos tik pusė nedėdienio
(kartais, nei tiek nėra), tai
mes negalime visus trūku-
mus užpildyti. Mūsų drau-
gės, kurios rūpinasi organo
"M. B." ir Susivienijimo
pakėlimu nesirūpina vien tik
savo "nuopelnų" skaitliavi-
mu, bet anos dirba kiek iš-
gali. Kada gal bus geres-

nės aplinkybės (apie kurias
jau rūpinasi Pild. Kom.), tai
bus galima ir visus trūku-
mus geriau sutvarkyti, bet
dabar tai labai džiaugiamės,
kad mes bent tiek darbo ga-
lime atlikti.

K. Petrikienė.
Lapkričio 2-, 1917.

SEIMYNIŠKAS GYVENI-
MAS IRA.

Equitable Life Insurance
kompanija (apdraudos kom-
panija) apskaitliavo, kad
Suvienytose Valstijose yra
22 milionu vyrų tarpe 18 ir
44 metų. Iš to vyrų skai-
čiaus 10 milionų yra nevedu-
siejį, tai sudaro 45%

Jeigu veik pusė vyrų, su-
augusių vyrų nenori įstoti į
ženybinį gyvenimą, tai tur-
būt juos verčia prie to gy-
venimo aplinkybės.

Ne kas kitas, kaip dabar-
tinė kapitalizmo sistema ar-
do šeimynį gyvenimą, jo vie-
ton dėdama "laisvosios meilės"
principą.

New Yorko apielinkės
Lietuvių atydai!

"Laisvės" koncerto tikietų
galima gauti pas šiuos drau-
gus:

Newark, N.J., 8 Merchant
Pl., pas A. Zolyną ir 221
Ferry St., pas Ig. Bečį.

Cliffside, N. J., pas K.
Steponavičių.

Central Brooklyn, 79 Hud-
son Ave., pas J. Jušką.

Jersey City, N. J., 202
Wayne St., pas D. Pilką.

Elizabeth, N. J., pas Plun-
gį.

So. Brooklyn — pas V.
Janušką.

Brooklyne — "Laisvės" o-
fise, 455 Grand St., K. Liut-
kaus krautuvėj, 131 Grand
St., pas kriaucių delegatą
S. Pavalkį ir kitus.

Bayonne, N. J. — pas J.
Trakimą.

Great Neck, N. Y., pas P.
Marcinkevičių.

ATYDAI BROOKLYNO IR APIE-
LINKĖS LIETUVIAMS.

TAISAU namus kaip iš lauko, taip
ir iš vidaus; mūriniu, plei-
staruoju, cementuoju ir pentinu. Už
savo darbą garantuoju. Kainos pri-
einamos. Duodu rodą dykai. Ant
reikalavimo važiuoju ir toliau. Rei-
kale kreipkitės ypatisškai ar laišku.

PRANAS GRAZYS
Sapnos adresas: 46 Power Street
Gyvenimo vieta:

522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

PIGIAU GRYBŲ.

Ar žinote, kad dabar
Rusijos rublis yra pi-
gesnis, negu pirmiau
Lietuvoj, vasaros metu
po šilto lietaus grybai?
Taigi, kurie turite Ru-
sijoje giminių, pasisteng-
kite jiems pasiūsti pinigų,
o kurie manote greitai
grįžti į Rusiją, da-
bar siųskite pinigus į
valdišką banką, nes par-
važiaavę be jokio vargo
galėsite atsiimti. Atsi-
minkite, kad tik dabar
tokia puiki progą, nes
greitai rublio vertė pra-
dės kilti, tuomet jau bus
vėlu.

"Laisvės" agentura
siunčia dienos kursą.
Kurie manote siųsti ar
giminių, ar į valdišką
banką, tuojaus kreipki-
tės į "Laisvės" agentu-
rą.

Siunčiant pinigus į
valdišką banką, privėlo-
te laisuke parašyti pilną
vardą ir pavardę, kiek
turite metų, tėvo ir mo-
tinios vardą, jeigu vedęs,
tai pačios vardą, užsiė-
mimą ir vietą gimimo,
t. y., kainą, valscių, pa-
vietą ir guberniją.

Į Rusijos valdišką
banką — "v. Gosudar-
stvennuju Sberegatel-
nuju Kasu" galima sių-
sti kiek tik norite.

Rublio kaina kasdien
mainosi, todėl čia ir ne-
galime paduoti, geriau-
sia klauskite laiškais.

Laiškus ir pinigus
siųskite šiuo adresu:
"Laisvė", 455 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

"Laisvės" Agentura.

Kadangi tarp visų tautų religija
užima svarbią vietą ir kadangi lian-
dien viso pasaulio akis atkreiptos į
didžiąją Europos karę, kuri yra reli-
gijos pasekmė, tai būtinai kiekvie-
nas lietuvis turi perskaityti

NAUJA KNYGA

Kas tai yra
RELIGIJA?

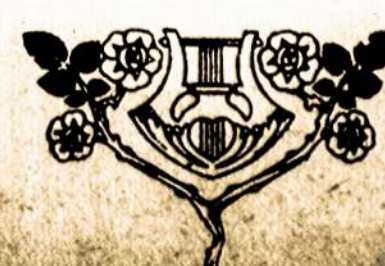
Toje knygoje yra nurodytas reli-
gijos atsiradimas ir jos veikimas nuo
pat pirmpradinio žmogaus iki mūsų
dienų.

Cia gaunamos ir kitokios visokios
knygos. Reikalaujant katalogo ar at-
sako reikia už 2c. stempą prisiųsti.

F. MILAŠAUSKIS

13 Atlantic St., Boston, Mass.

Antras
Metinis
"Laisvės"
Koncertas
ir
Balus
įvyks
16 Gruodžio
(Dec.)
1917 m.
Labor
Lyceum
Hall
957
Willoughby
Ave.,
Brooklyn,
N. Y.
Pradžią
2:30 val.
po
pietų.

KORESPONDENCIJOS

PHILADELPHIA, PA.

17 d. lapkričio buvo koncertas L. S. S. 1 kuopos. Koncertas visais žvilgsniais labai puikiai pavyko. Pirmiausia sudainuota Marselietė. Dainuojant publika sustojo. Moteris, turėdamos ant rankų mažus kūdikius, irgi sustojo. Pabaigus chorui dainuoti Marselietę, publika, dainų plojimu, priverstė antur kartu atkurti. Paskui sekė programos ir pasibaigus vėl choras sudainavo Marselietę. Aktoriai, dalyvavę programos išpildyme, labai puikiai pasijungė.

Buvo parduvinėjama literatūra. Žmonių susirinko apie 400; užsilaukymas buvo labai ramus.

Geistina būtų, kad ir tančiau tokius koncertus parengtų.

J. Č. Uolionis.

MARLBORO, MASS.

Iš mūsų miestelio niekad nesimato jokios žinutės, nors čia lietuviai randasi 14 šeimynų ir 12 pavienių — 10 vaikų ir 2 merginos. Tarp lietuvių jokio veikimo nėra. Apšvieta stovi žemai, didžiama vakarus praleidžia karčiamose, ypatingai pasižymi vaikinais. Laikraščių, pareina, mažai — „Laisvė“, „Kova“, „Naujoji Gaidynė“, „Keleivis“ ir „Kardas“, bet ir tu nėra kam skaityti. Jeigu pasiūlia laikraštį paskaityti, tai gauni atsakymą: „Neturiu laiko“, o jeigu pakalbini prenumuoti, tai vėl atsako: „Neturiu pinigų.“ Bet karčiamose praleisti vakarus turi laiko ir pinigų.

K. Raudonis.

CUSTER, MICH.

Šios apielinkės lietuviai tamsūs, nesipirke, jokius darbininkų laikraščių neškaito, o jeigu ir skaityt, tai šmaisto. Kas užsimena apie darbininkų laikraštį, tuomet tą vadina „ciciliku.“

Randasi susitvėrus lietuvių parapija, pasivadinus „švento Antano“, girdėjau, kad banke turi pinigų \$99. Lankėsi keliatą sykį ir kunigėlis, bet dabar, girdėjau, išvažiavo į Gander Rapids, Mich.

Randasi ir švento Antano draugystė, prie kurios priklauso septyni nariai. Buvaus tos draugystės susirinkime ir patariau, kad ją perorganizuotų — padarytų laisvą. Tuomet visi ėmė šaukti: „Broliai katalikai, neįsileiskime į savo tarpą nei vieno ciciliko!“ Pradėjo nurodinėti, kad, girdi, vienas „cicilikas“ gali viską pagal savo kulpalį padaryti.

Čia dalis lietuvių turi nusipirke savo ūkes ir, rodosi, gyvena geriau už tuos, kurie dirba dirbtuvėse. Jeigu kurie nors ūkininkai — lietuviai ir viską patirti. Lietuviai, gyvenantis ant fermos, gali geresnes ir teisingesnes informacijas suteikti, negu agentas. Tankiai agentai ir atima žmones.

Lietuvius ūkininkas.

WATERBURY, CONN.

18 d. lapkričio buvo juokų vakaras Aušros choro. Programos labai platus, ten visko buvo — ir dainų, ir dek-

lamacijų, ir monologų, ir šokių, ir solų su duetais, — žodžiu ir suskaičiuoti nebegalima. Choras sudainavo keliatą dainelių, kurios išėjo silpnai. Reikia pažymėti, kad solistai ir duetai ant stiečiaus dainavo nepritarant pianu ir tas labai prastai išrodė. Iš aktorių gausiausia pasijungė J. Kurauškas ir J. Satula. Apie kitus neverta ir minėti, tik reikia patarti rengėjams kitą sykį stanti ant stiečiaus aktorius, geriau parinkti, kad paskui publikai nereikėtų juos nuo stiečiaus nušvilpti, kaip kad dabar atsitiko.

P. Kienelis.

ELIZABETH, N. J.

„Deportuos“ socialistus.

11 d. lapkričio buvo mitingas šv. Kazimiero draugystės. Susirinkime tapo paskirti delegatai, kurie vaikščios po šventųjų draugijų susirinkimus ir kvies jas prisidėti prie reikalavimo, kad valdžia visus socialistus ištremtų už keliolikos mylių nuo miesto. Tokį prašimą reikalavimą siųs į Washingtoną, kad valdžia panašiai pasielgtų.

Bet ar žinote, už ką perpyko šv. Kazimiero draugystė? Nagi 28 d. spalio Darbininkų Progresyvių Klubas surengė protesto mitingą prieš kėsinimąsi imti į armiją ir nepiliečius. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Tapa priimta tam tikra protesto rezoliucija ir jos kopija pasiųsta prezidentui Wilsonui, į vietos socialistų spaudą ir į New York Call dienraštį.

Dabar mūsų katalikai nori parodyti savo kvaikumą ir Washington. Nebereikalo priežodis sako: „Jeigu katalikai nepasirodys, kad yra kvailas, tai niekas ir nežinos.“

J. R. Buch.

SO. BETHLEHEM, PA.

(Nuo mūsų korespondento).

Bethlehem ir So. Bethlehem (dabar abu miesteliai susivienijo ir nuo naujų metų jau bus vienas, kaip 3-ios klesos miestas) gyventojų skaitlius kyla labai smarkiai. Mat, amunicijos ir geležies išdirbystės vis didinama, vis daugiau ir daugiau darbininkų privažiuoja iš kitur. Nors pastaruoju laikui pristatytai ir dar stoma tūkstantčiai naujų namų, bet vis dar neužtenka. Mat, dirbtuvės greičiau didinasi ir darbininkų skaitlius greičiau auga, kaip galima pristatyt naujų namų. Dabar Bethlehem Steel Co. agentai vaikščioja po stubas ir jieško gyvenimui vietų naujiems darbininkams, už kuriuos pati kompanija apsiima atsakyti, jeigu kuris iš jų pabėgtų ne užsimokėjęs.

Bethleheimo darbininkų klesinis susipratimas stovi ant žemiausio laipsnio. Kaip ekonomiskai, taip ir politiskai yra neorganizuoti. Nors čionai randasi visokių tautų darbininkų, bet socialistų kuopos gyvuoja tikrai tarp šių tautų: anglų (dvi, bet abi silpnai gyvuoja, vokiečių, lenkų, lietuvių latvių, slovākų ir žydų, kuri yra mišinys socialistų su anarchistais.

Visos kuopos turi sutvėre centrą, į kurį eina po vieną delegatą nuo kiekvienos kuopos. Tas centras laiko savo posėdžius sykį ir ma-

nesi, kur kuopų delegatai išduoda raportus iš savo kuopų stovio ir veikimo. Iš paskutinio centro posėdžio kuopų delegatų raportų suirudė, kad tvirtėjusios kuopos yra vokiečių ir lenkų, silpniausios latvių ir slovākų. Lietuvių kuopa laikosi gerai, kuri pralenkus kaip nariais, taip ir turtu anglų kuopas.

Minimas centras 4 d. lapkričio buvo surengęs balių su dainomis; dainavo vokiečių vyrų choras. Dainos publikai labai patiko. Balius pavyko, — pelnyta \$85.00.

So. Bethlehemas, tai yra gera vieta visokiems „biznams“, todėl pastaruoju laikui čionai priviso ir merginų, kurios užsimos pardavinėjimu savo kūno; priviso jų tiek daug, kad net miesto valdžia atkreipė atydą į tai ir pradėjo medžioklę ant jų nelaimingų merginų. 16 d. lapkričio policija suradus tik vienam bloke ant 2nd ir School Sts 18 tokių merginų, o kiek jų randasi visame mieste? Gal miesto valdžia ir dabar nebūtų atkreipus atydos į tai, jeigu nebūtų trūkumo namų darbininkų gyvenimui, mat, dabar kekšės išvejamasi ir namai išnuomojami darbininkams.

MONTELLO, MASS.

(Nuo mūsų korespondento).

Lapkričio 11 T. M. D. 85 kp. rengė prakalbas. Kalbėjo p. Z. Yankauskas iš Lawrence, Mass. Kalbėtojas nekoks; jokio įspūdžio, jokio efekto publikoj nepagamino, vien tik smarkiai purto galva ir šaudė žodžiais, žodžius lyg iš kanuolės, bet tuos jo žodžius net sunku suprasti, nes viską velia ir velia... Publikos susirinko daug, bet bekalbant išvaikščiojo, tik pasiliko mažuma. Laikė kalbos paduota keliatais raščiukų kalbėtojiui, kuriuose buvo klausimai „ar ištikrųjų T. M. D. pirkto „Laisvės“ paskolos bondus?“ Kalbėtojiui buvo vėl klausama, ką mano pats kalbėtojas apie tai? Čia p. Z. Y. mikčiojo, mikčiojo, bet visgi ant galo išsitarė, kad negerai. Tada likusioji publika sukilo, atsiliepė balsai: „Mes nenorim tos draugijos, kuri vietoje skleistų apšvietą, išleidinėti knygas, perka kardus ir paraką“, — ir išėjo, nors kalbėtojas įstaijoje, nors kalbėtojas įstadižiavo. „Klubo komitetas, girdi, atėjęs norėjo mane įtikinti, kad tas bambiza yra tikras kunigas, bet jįs katalikai neklusykite, jįs nėra jokis kunigas. Bile storninkui uždekl atbulą kalnierių ir bus toksai pat kunigas.“ Taigi, tiesą pasakė kunigas apie kunigą.

Brolis, skaitytoja. Pralkabas bei susirinkimų laisvės paveržė nuo mūsų kramolos malšintojai. Jie turi kardą savo rankoje, o mes nieko. Kad nuo jų apsigynus, mes turime platinti žmonių tarpe tikrus darbininkų laikraščius. Kiekvienas skaitytojas turi po draugą, ir iki Kalėdų jis turėtų prikalbinti jį užsiprenumeruoti „Laisvę“, „Keleivį“, „Naujienas“ ar „Kovą“, ir tik tokiu būdu mes galėbime apsiginti nuo savo prižadų. Juo mus labiau persekioja, tuo mes turime daugiau šviestis ir kitiems aiškinti, kas yra mūsų draugai ir kas prieši.

Lapkr. 14 d. L. T. N. Draugijos buvo paskaitos. Prelegentas—F. J. Bagočius. Tema buvo „Popiežiai.“ Paskaita žingeidi. Bagočius sakėsi turįs parašęs didelę knygą toje temoje, kurią neužlgo atiduosiąs spaudon. Medegs knygai rinkas pervertę metus ir dabar ketvirtą sykį perrašinėjas.

Lapkr. 17 d. buvo koncertas ir prakalbos. Rengė choras. Minimas choras laisvės buvo po globa L. M. D. ir tuo vardu vadinos, bet dabar nuo 10 d. lapkr. apsisukė save neprigulmingu, bet da sau vardo nepasiskyrė. Dauguma vietos dalies mlytojų mano suvienytį į daiktą mažasias gyvuojančias dailės draugijas ir pada-

ryt vieną didelę dailės draugiją, tuomet ir vardą duot atsakanti.

Vakaras pavyko visais atžvilgiais: drg. S. Michelsonas pasakė puikiai prakalbą apie „prasnę dailės“, o drg. A. Bačiulis vadovavo chorą dainose, pasirodė, kad drg. A. B. per ilgą laiką būdamas choro nariu, netik išmoko gerai dainuoti, bet jau gali ir kitus mokint, nors ant to specialiskai nesimokines.

Po viskam buvo šokiai.

Lapkr. 18 d. L. T. N. D. surengė prakalbas Dr. Montvioni. Priskirbos pavyko. Žmoniu prisirinko daug, nežinint, kad mažai tebuvo garsinta. Kalbėtojas savo užduotį atliko puikiai.

L. T. R. „Viesula“ mokinasi veikala „mobilizacija“, kurį mano perstatyt scenoje 25 gruodžio, tai yra Kalėdosen.

Gi L. S. S. 17 kp. rengiasi prie veikalo „Alkani Žmonės“, kurį statys scenoje po naujų metų (dienos pasiskyrę dar neturi).

PITTSTON, PA.

(Nuo mūsų korespondento).

Tautininkai per savo „gazieta“ giriasi, kad čionai „Apdraudos“ ir Sveikatos“ savaitę „labai gerai nusisekė.“ Rezultatų jie nepaduoda. O tie rezultatai buvo štai koki:—

Prirašyta naujų narių 0. Parduota knygų už 30c. Perskaityta paskaitų apie sveikatą 00. Gauta narių su Apsaugos suma 000. Išleista bliuznijimui ant socialistų apie \$100. Išmokėta S. Gegužui ir Sirvydai apie 70 dolerių už „Sugaištą laiką.“ Taigi S. L. A. nariai gali pasidžiaugti, kad dabar pasilikę tik 5. Paskui pradėjo plūsti socialistus už išnešimą rezoliucijos prieš kėsinimąsi imti į kariūmenę ir nepiliečius. Jis sakė, kad, girdi, reikia laikyti už garbę, jei mus, lietuvius, ima į kariūmenę. Pradėjo agituoti, kad susirinkusieji išneštų rezoliuciją prieš socialistus, nes jie apsmelžę visų vietos lietuvių vardą.

Tuo tarpu pasistoja senelis Raulinaitis, geras katalikas ir sako: „Jei neturi apie ką geresnį kalbėti, tai kalbėk apie supuvusias bulves. Mes geriau žinome, ką veikti ir kaip elgtis.“

Publika pradėjo delnais ploti ir šaukti: „Šalin kalbėtoją!“ Staknevičia prašo, kad jo paklaustų, pirmininkas bėgioja po svetainę, norėdamas publika numalšinti, jo pagelbininkas žada neuoramas net mušti, bet triukšmas vis eina didyn.

Kadangi pirmininkas šaukia, kad tai triukšmą socialiai sukėlė, tai tūlas socialistas atsistoja ir, varde socialistų, prašo publika nusiraminti, kad kalbėtojas galėtų užbaigti savo kalbą. Bet publika ir socialistai liebė atsisėsti ir nutilti. Tik tada publika nurimo, kuomet Staknevičius apleido pagrindas.

Vyčiai pašaukė policiją, ir vėl išlindo apsimaskavę vyras. Išėjęs ant pagrindų pradėjo kilioti publika ir vis prie socialistų kabinėjosi. Vyčiai, norėdami išnešti prieš socialistus rezoliuciją, paprašė policijos, kad ji prae-

ELIZABETH, N. J.

Klerikalų veikimas.

Vietos klerikalai, sykiu su savo piemenėliu, pamatę anglių spaudoj rezoliuciją, priimtą L. D. P. Kliubo prieš kėsinimąsi imti į kariūmenę ir svetimačių, neturinčių pirmų pilietiško popieriaus, labai pasipiktino. Ir štai ką jie buvo sugalvoję: sušaukti visų šventų draugijų mitingą ir sykiu visiems atšaukti išneštą klubo rezoliuciją, o paskui pasižadėti visiems eiti į kariūmenę ir dar pareikalauti, kad valdžia visus socialistus išvarytų iš Elizabeth'o.

Kada ties šulais atsilankė į draugystės ir perstai savo sumanymą, tai draugysčių nariai juos iškoliojo.

Kada tas nepavyko, tuomet norėjo, kad visos draugystės išrinktų po dvi ypatais į tam tikrą komitetą, kuris stengtųsi socialistams užkentki, kuomet jie rengs prakalbas. Bet ir tas nepavyko.

18 d. lapkričio buvo kunigas per pamokslą garsinęs, kad bus prakalbos ir perstatymas. Kalbės kun. Kudirkas. Išanga 10c. Publikos susirinko apie 400; visi laukia perstatymo. Tuo tarpu pasirodė vyčių generolo pomočnikas ir pasako, kad kalbės apie moteris.

Šventas tu Jackau! Išlenda vyras, apsiirėngęs moteriškai drabužiais, nuteltu veidu ir praneša, kad kunigo Kudirkos nebus. Žmonės pradeda kuždėti, kad ten ir yra kunigas Kudirka. Ir štai tuojaus pradėjo kilioti lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo moteris. Pabaigęs kilioti, prašė publika palaukti, nes dar turįs ką tai svarbaus pasakyti.

Antras išėjo Staknevičia iš Newarko. Jis ėmė apgalvestauti, kad čia mažai esą veikiamo. Girdi, pirmiau vyčių kuopoj būvę 20 narių, o dabar pasilikę tik 5. Paskui pradėjo plūsti socialistus už išnešimą rezoliucijos prieš kėsinimąsi imti į kariūmenę ir nepiliečius. Jis sakė, kad, girdi, reikia laikyti už garbę, jei mus, lietuvius, ima į kariūmenę. Pradėjo agituoti, kad susirinkusieji išneštų rezoliuciją prieš socialistus, nes jie apsmelžę visų vietos lietuvių vardą.

Tuo tarpu pasistoja senelis Raulinaitis, geras katalikas ir sako: „Jei neturi apie ką geresnį kalbėti, tai kalbėk apie supuvusias bulves. Mes geriau žinome, ką veikti ir kaip elgtis.“

Publika pradėjo delnais ploti ir šaukti: „Šalin kalbėtoją!“ Staknevičia prašo, kad jo paklaustų, pirmininkas bėgioja po svetainę, norėdamas publika numalšinti, jo pagelbininkas žada neuoramas net mušti, bet triukšmas vis eina didyn.

Kadangi pirmininkas šaukia, kad tai triukšmą socialiai sukėlė, tai tūlas socialistas atsistoja ir, varde socialistų, prašo publika nusiraminti, kad kalbėtojas galėtų užbaigti savo kalbą. Bet publika ir socialistai liebė atsisėsti ir nutilti. Tik tada publika nurimo, kuomet Staknevičius apleido pagrindas.

Rusijos Valdiškosios ČEDIJIMO KASOS

(Gosudarstvennija Sberagatelnyja Kassy)

Dabar prima čedijimui pinigų be apbrėžiamimo ir nuo visos sumos moką procentus. Naujoji Rusijos valdžia pripažino visas čedijimo kasas už atsakančias ir gvarantuoja pinigų čedijybę ir nepiliečių. Pinigus galima atsiimti iš Kasos kiekviename laike net būnant Amerikoje ar kitose šalyje.

Norintieji siųsti pinigų į Rusijos čedijimo Kasą, ar pirkti obligacijas Rusijos 5% procentinės Paskolos 1916 m. privalo kreiptis vien tik prie

HENRIKO C. ZARO,

nes jis yra bankierius užtvirtintas New Yorko Valstijos Bankų Departamento.

Sisai Bankierius siūnia ir maino pinigų sulg pigiausių čedijų, taipgi parduoda laivakortes, bei sustato ir paliūdyja visokius rejeentališkus dokumentus. Turi specialį skyrių pinigų siuntimui pabėgusiems į Rusijos gilumą iš vietų, kurias užėmė vokiečiai. Reikalaukite ju čedijų, tai suėdysite daug savo pinigų. Iškirpkite šį adresą ir užkljuokite ant konverto.

HENRY C. ZARO

No. 1 Third Ave., Cor. 7-th St., NEW YORK CITY

LIETUVIAI, SKUBINKITES SU PAGELBA SAVO NAMIŠKIAMS

Ar jūs žinote, kad šimtai tūkstančių lietuvių išblaškyti karo audros po plačia Rusiją ir giliai Sibiro taigas, kenčia šalti, ir bada. Šimtus ir tūkstančius lietuvių bado šmėkla nuvarė į kapus. Juk jūs negalite ramiai žiūrėti į mirstančius savo brolius. Todėl tie kurie žinote, kur randasi jūsų giminės, siurkite jiems greitą pagalbą, kol dar jie gyvi. Jų akis atkreiptos į brolius amerikiečius.

Pinigus galite siųsti ir telegrama primokant \$2.25, prie paprasto rusiško rublių kurso, ir pinigai bus išmokėti adresatui į kelių dienų. O kadangi rusiški pinigai labai pigūs, tai su keliais doleriais suteiksite jiems didelę pagalbą.

Už siunčiamus pinigus mes pilnai gvarantuojam ir už tai atsakome. Kurie dėl to tūlumo negalite atsilankyti ypatingai į mūsų banką išnilykite šią blanką ir iškirpę kartu su money orderu prisiųskite į BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa Lithuanian dep.

Blanka dėl stuntimo pinigų Rusijon:

1) Vardas ir pavardė siuntėjo
2) Teisingas adresas siuntėjo
3) Kiek rublių siunčiate Kiek dolerių

1) Vardas ir pavardė kam pinigų siunčiate
2) Kaimas
3) Gminas arba valostis
4) Paskutinis pačtas arba miestas
5) Pavietas, (Ujezd)
6) Gubernija, Rėdyba
Diena Parašas siuntėjo

Šita blanka galima vartoti siunčiant pinigų ir Vokietijon. Šu visokiomis informacijomis kreipkitės į

BOSAK STATE BANK

SCRANTON, PA.

Lietuvių skyrius.

šalintų iš svetainės Raulinaitį ir dar keliatą ypatų, kurios, jų nuomone, galėjo kenkti priėmimui rezoliucijos. Kada pastarieji atsistojo ir patraukė durų linkui, tuomet sukilo veik visa publika ir pasekė paskui juos. Svetainėj pasiliko keliatas senių ir keliatas moterų.

Išėina vėl Staknevičia kalbėti ir pasiūlo savo rezoliuciją. Už rezoliuciją balsuoja apsimaskavęs vyras prieš — 28. Staknevičius sako: „Elizabeth'o katalikai sutinka su socialistų rezoliucija, už tai ačiu.“ Iš publikos pasigirsta balsas: „Zinoma, kad sutinkame.“

Atsistoja duonkepys ir pradeda dejuoti, kad jie rengia, rengia ir nieko negali padaryti. Jis pasisako, kad sutinkas atšaukti socialistų rezoliuciją. Tuo tarpu Staknevičius pastebi: „Jeigu sutinki, tai kodėl rankos nekei, kuomet reikia balsuoti?“ Duonkepis tyli.

Kaip matote, tai vietos katalikai jau veja savo kalbėtojus nuo pagrindų. Vyčiai turi 5 narius ir šiose prakalbose du išmetė lūkan sykiu su seneliu Raulinaičiu, nes pasirodė esą neištikimais. Į tautiečių parengtas prakalbas veik žmonės visai nesilanko. Tuo tarpu į socialistų parengimus prisirenka pilna svetainė ir prie kuopos rašosi ne po vieną, bet desėtkais.

Nors klerikalai ir tautiečiai deda visas pastangas,

norėdami sudrūtinti savo pozicijas, bet tas nieko negelbsti — jų įtekme puola, o socialistų kyla.

J. K. Buch.

EASTON, PA.

Klaidos atitaisymas.

„Laisvės“ N....., tilpusia me straipsnyje „Žodis nukriaustoj, įvyko klaida: ten pasakyta, kad prisirašė prie kuopos 11 vasario, 1910 metų, o turėjo būti 11 d. vasario, 1907 metų. Taigi L. S. S. išbuvo apie 11 metų.

ROCKFORD, ILL.

Pranešimas.

2 d. gruodžio, svetainėj po N1010 S. Main St., bus susirinkimas Lietuvos Sąjungos Dukterų draugystės. Pradžia 2 val. po pietų. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus renkama nauja valdyba.

Rašt. O. Valiulienė.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Antanui Razukevičiui, Holyoke, Mass. — Dėlei stokos vietos šį sykį negalime suduoti apie krauciaus kalbėtojo prakalbą.

Vytautui J. Margiui. — Negalim patalpinti dėlei gyvenamojo momento aplinkybių.

LAISVOJI
SAKYKLA

Kas skūpesni socialistai ar katalikai?

Daug ženklių rodo, kad lietuviai socialistai daug skūpesni, negu katalikai. Paimkime kadir L. S. S. namo fondą. Iš viso tame fonde, jei ne klystu, yra kokia \$15,000. Kokia trečdalis tos sumos yra suskolinata, o du trečdaliu suaukauta.

Šiuomi laiku L. S. S. turi būti bent 5,000 narių, taigi, ant nario neprapuls net po \$2.00, o jeigu atsiminti, kad aukavo daug ir nepriklausančių prie L. S. S., tai ant nario išpuola gal po \$1.50.

Šiaip ar taip kalbant, o čia jokio pasisventimo nematyt.

Kaslink Lietuvos šelpimo tai socialistai visiškai apsilėjo. Tuo tarpu, katalikai ir čionais veikia. Štai, neseniai mačiau viename klerikalų laikraštyje korespondenciją iš Paterson, N. J. Atskaitos rodo, kad vienu vakaru katalikai suaukavo \$140.00.

Socialistai ir pirmiečiai niekuomet vienu sykiu tiek nesuaukavo Patersone.

Tai gal socialistai visus pinigų išdėjo revoliucijai? Ale kas čia tau davė. Jeigu neklystu, tai iš viso i Revoliucijos Rėmimo Fondo suplaukė gal kokie \$3,000, o gal ir mažiau. Daugumą tų pinigų suaukavo įvairios draugijos. Taigi, socialistai, kaip individai, nesuaukavo net po \$1.00.

Klausimas dabar, ar Amerikos socialistai gali sakyti, kad jie pasisventė savo idėjai? Bet gal aš klystu, gal aš nepermatau dalykų. Tuomet tegul kiti atsiliepiu.

Senas Sąjungietis.

KLAUSIMAI ANT KLAUSIMŲ.

Atsakymas M. F. Trakimui.

"Laisvės" N90 M. F. Trakimas reikalauja, kad aš jam atsakyciau i 3 klausimus bėgyje dviejų savaicių, nes kitaip mane viešai paskelbs šmeižiku.

Brolau, Trakime, kodėl reikalauji tik trijų, nes aš galiu i visus atsakyti, kuriuos pirmiau palieciau, duodamas jums atsakyma. Bet pirm, negu atsakyti i klausimus, štai ką pasakysiu:

1. Jūs reikalaujate, kad aš prirodyčiau, ar jūs esate Ratelio organizatorium arba nariu. Bet pirmiau meldžiu pasakyti, ar jūs pirmiau, kaip tik tas Ratelis susiorganizavo, nebuvote jo nariu?

2. Klausiate, kad aš prirodyčiau, kada jūs buvote priešingi tvėrimui L. S. S. 26 kuopos arba sakėte, kad dar peranksti. Bet pirmiau norėčiau nuo Trakimo išgirsti, ar išsų jūs prisidėjote prie L. S. S. 36 kuopos, kuomet ji tapo atgaivinta? Ar jau tuomet, kuomet ji kitų draugų tapo ant kojų pastatyta? Kur ir kokioj vietoj radote mano žodį pasakytą? Tuomet aš jums galėsiu pasakyti, kada jūs sakėte, kad opa Bayonnėj peranksti.

Klausai, kad prirodyčiau, kad laiko anksčiau buvo surengtos prakalbos L. M. P. S. kuopos pirm L. S. S. 36 kuopos, kuomet IV Rajonas rengė ir sykiu norėdamas pagirti, kad esi sene-

sniu Sąjungos nariu, negu aš, sakai, kad surengė 25 prakalbas ir prirašė 300 narių prie Sąjungos iki tol, pakol aš tapau sąjungiečiu. Labai geras daiktas tiek prirašyti, bet aš reikalauju, kad prirodytum kokiose kuopose surengė tas prakalbas ir kur, kada ir kiek narių prisirašė?

Man rodosi, kad Trakimas šį išsireikimą pasiskolino nuo mūsų inteligentų - polemikų, bet užmiršo, kad pastarieji ant vietos faktais prirodė, kur ir kiek narių prirašė.

Kada jūs atsakysite man i šiuos klausimus, tuomet aš atsakysiu ir i jūsų reikalavimus, tilpusius "Laisvės" No. 90.

Duodamas atsakymą, pirmiau perskaitykit "Laisvės" N80 tilpusį mano atsakymą. J. K. Plungis.

Nuo red. — Kaip matosi, tai polemikoms nebus galo. Patartina polemikams polemizuoti laiškais, o paskui, kada jau pereis noras, visus laiškus atsiųsti redakcijai, tai pastaroji padarys ištraukas ir praneš visuomenei, kuris laimėjo. Kitaip laikraščiui begalo sunku.

ANGLIJOS POLITIKOS
KANKINIO ATSI-
ŠAUKIMAS.

Draugai Amerikiečiai!

Kreipiuosi i jus su širdingu prašymu pagalbos. Ypatingai prašau dd. Detroit, Mich., L. S. S. 116 kp., kuri, rodos, geriausia mane pažįsta. Aš jūsų daugiausia drįstu prašyti piniginių pagalbos. Mane nuteisė 6 mėnesiams kalėjiman prie sunkaus darbo ir po 6 mėnesių deportuos i Rusiją.

Mane draugai ir brolis išėmė, užstatydami 150 svarų sterl. Bylą atšaukėm, tai daug kaštuos bylos vedimas, o jau daug draugų išvažiuo i Rusiją, tai mažesnė pagalba man liko. Mane kaltina, daug, neteisingai, būk aš parvažiavęs tikslu, organizuoti lietuvius i L. S. S.; organizavęs, kad neitų i kariūmenę ir t. t.; taip-pat ir už priešingus valdžiai rašinėjimus. Daug rašyt jums negaliu, žinot... Ši mano atsišaukima liūdią tam dalykui įsteigtas komitetas, kuris čia pasirašo ir sykiu L. S. S. kuopos valdyba.

Pasilieku laukdamas pagalbos,

Žalias Vuosis.

Pinigus siųsti šiuo adresu:

Stephen Matchus (Gordon Villa), 225 Doltan Lane, Hackney, E. 8. London, England.

Komitetas:

Stephen Matchus, Ant. Vasaitis, Juoz. Jokubaitis.

DRAUGIJOS, KURIOS
TURI "LAISVĘ"
ORGANŲ.

VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS
DRAUGYSTĖ, CICERO, ILL.

Valdybos adresas:

Prezident K. Adomaitis, 1412 So. 49th Ave.

Prezidentė pagel. J. Takauskas, 1402 So. 48th Ct.

Protokolų Sekr. J. Kuzmickas, 1312 So. 48th Ct.

Finansų Sekr. V. Shileika, 1409 So. 49th Ave.

Kaslerius Marijona Bartkienė, 1500 So. 48th Ct.

Kasos Globėjai: Ona Elterman, 1533 So. 50th Ct.

Zuzana Gulbinienė, 1531 So. 49th Ct.

Marijona Dolan, 1533 So. 50th Ct.

Marijona T. Bartkus, 1500 So. 48th Ct.

Susirinkimai atsiūti kas paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio. J. Netto svetainėje, 1500 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTĖ, MOLINE, ILL.

Valdybos adresas: Prezidentas F. Akatckis, 1550—12th Ave., E. Moline, Ill.

TEVYNES MYLETOJŲ DR-STES Elizabeth, N. J. viršininkų adresas: Pirmininkas St. Morkis, 255 Bond St. Pirmininko Pagelb. V. Balinskis, 316 Second St. Nutarimų Raštininkas J. Biete, 108 Inslee Pl. Turtų Raštininkas St. Mickevičius, 180 Front St. Organo Raštininkas A. Lukosevičius, 228 First St. Iždininkas A. Balinskis, 153 Ripley Pl. Kasos Globėjai: St. Baltutis, 147 Clark Place. P. Kablis, 310 Pine St. Maršalka K. Budris, 127 Bond St.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJOS Valdybos adresas, Racine, Wis. Pirmininkas J. Vasilaitis, 1021 La Salle St., Racine, Wis. Vice Pirmininkas M. Kaupas, 1242 State Street. Raštininkas A. Vegela, 237 Lafayette Ave. Turtų Sekr. S. Gelumauskas, 920 Jackson St. Iždininkas J. J. Juozapavičius, 1915 Jay Eye See Ave. Iždo Globėjai A. Pukteris, 444 Park View M. Kavaliauskas.

L. B. D. laiko savo susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio Winter Hall, 412—6th St., Racine, Wis.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ ELIZABETH, N. J.

Valdybos adresas: Pirmininkas V. Budriuk, 108 Inslee Pl. Pirmininko pagalbininkas S. Morkis, 255 Bond Street. Nutarimų raštininkas P. Kardokas, 122 Court St. Turtų Raštininkas J. Drulis, 255 Bond Street. Iždininkas J. Juozapaitis, 234 Clark Pl. Organo raštininkas J. Kentrus, 111 Pine St. Iždo globėjai: S. Juskaite, 117 Magnolia Ave., B. Bočkutė, 211 First Street. Maršalka J. Bruzge, 129 Pine Street. Susirinkimai atsiūti kas trečias Pamedėlis.

A. P. L. A. DR-JOS CENTRO VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI: Centro pirminink. J. M. Maskellūnas, 2025 Colwell St., Pittsburgh, Pa. Pirmininko pagalb. J. A. Rukas, 1421 Fayette St., Pittsburgh, Pa. Centro sekretorius J. I. Alexis, P. O. Box 944 N. Diamond St., Pittsburgh, Pa. Centro Iždininkas K. Varaslis, 12 and Carson St., Pittsburgh, Pa. Turtų Kontrolės Komisija: M. Uriakis, 2126 Forbes St., Pittsburgh, Pa. F. Pikšris, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. Kuopų Sekretorių adresas: 1-mos kuopos Sekr. A. Bartkus, 1323 Cansal St. N. S. Pittsburgh, Pa. 2-tros kuopos Sekr. P. Samuilonis, P. O. Box 63, McKees Rocks, Pa. 3 kuopos — K. Kerkevičius, 121 Cross St., Carnegie, Pa. 4-tos kuopos Sekr. F. Pikšrys, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. 5-tos kp. Sekr. J. W. Brazauskas, P. O. Box 154, Cuddy, Pa. 7-tos kp. Sekr. A. Zvirbilis, 2228 Forbes St., Pittsburgh, Pa. 8-tos kp. Sekr. A. Paluicis, 2123 Wrights St., Pittsburgh, Pa. 9-tos kp. Sekr. A. Budžinskas, P. O. Box 312, Creighton, Pa. 10-tos kp. Sekr. John Shagis, 713 McKean Ave. Donora, Pa. 11-tos kp. Sekr. P. Ainis, P. O. Box 434, Courtney, Pa. 12-tos kp. Sekr. J. Kindaris, Ambridge, Pa. 13 kuopos.—V. Petravičia, P. O. Box 447, Vestaburg, Pa. 14 kuopos.—J. Ubonas, 803 Talbot Ave., Braddock, Pa.

LAISVĖS SUNŲ DRAUGYSTĖ MAHANAY CITY, PA.

Pirmininkas P. Ysoda, 534 E. Mahanoy Ave. Pirmininko Pagelb. J. Kovas, 1227 E. Pine St. Prot. Raštininkas A. Ramauskas, 1025 East Pine St. Finansų Rašt. P. Petčiulis, 1227 E. Pine St. Iždo trustisai: A. Račkuskas, 39 —10th St., J. Baukus, 1121 E. Mahanoy Ave., J. Mickunas, 819 E. Pine St. Maršalka L. Andriuskevičius, 802 E. Market St. Susirinkimai atsiūti kas paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio 7 val. vakarų, Juozo Margello svetainėje, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL.

Pirmininkas J. Rulis, 321 Edward St. Vice-Pirmininkas A. Šimonis, 517 Michigan Ave. Protokolų sekretorius O. Valiulienė, 622 Hulin St. Finansų Raštininkas P. G. Aleksynas, 1516 — 14th Ave. Iždininkas S. Buzinskis, 721 Lincoln Ave. Kasos Globėjai: St. Vazenas, 1529 — 10th St. P. Kutra, P. O. Box 80. Maršalka P. Vaitkus, 415 Wall St. Organo prižiūrėtojas A. Petronis, 719 Lincoln Ave. Susirinkimai atsiūti kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio, 1010 So. Main Street, 3 val. po pietų.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTĖ, MOLINE, ILL.

Valdybos adresas: Prezidentas F. Akatckis, 1550—12th Ave., E. Moline, Ill.

Vice Prez. A. Trepkus, 349 — 10th St., Moline, Ill. Prot. sekretorius S. Rusteika, 12204 — 7th Ave., Moline Ill. Finansų sekretorius W. Vapsevich, 436—4th Ave., Moline, Ill. Iždininkas K. Juška, 825—4th Ave., Moline, Ill. Maršalka S. Esikevičius, 1012 — 16th Ave., E. Moline, Ill. T. M. Dr-stė susirinkimus laiko pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio Turner Hall svetainėje, 14th St. ir 6th Ave., Moline Ill.

C.L.T.D. DR-JOS MIRTOS VALDYBA, CLEVELAND, OHIO, Pirmininkas V. Ivansauskiūtė, 1452 East 33rd St. Vice Pirmininkas J. Katkauskas, 6823 Superior Avenue. Protokolų Sekretorė M. Misavičiūtė, 1452 E. 33rd St. Fin. Raštininkas Antanas Banailis, 1449 East 24th St. Kaslerius M. Lavinskas, 8120 Cory St. Kasos Globėjai: O. Sidabriuštė, 2120 St. Clair Ave. V. Kvedaravičius, 1543 Oregon Ave. Dainų repeticijos atsiūti kas trečią Serečą nuo 7:30 val. vakare ant Schwab svetainės, 6131 St. Clair Ave. Mėnesiniai susirinkimai atsiūti kas trečią pėtydienį kiekvieno mėnesio nuo 7:30 val. vak. ant Schwab svetainės 6131 St. Clair Ave. Knygynas randasi Neuros krautuvėje, 2047 Hamilton Ave. Knygos išduodamos kiekvieną Pamedėlio vakarą nuo 7:30 val. vakare. Knygynas Pranas Tamossas, 3570 E. 72nd St.

A. C. W. of A. LIETUVIŲ 218 SK. BALTIMORE, MD. Pirmininkas K. Matuliuskas, 637 W. Lombard St. Pirmininko Pagelb. A. Rulis, 708 W. Fayette St. Protokolų Sekr. G. Milinavičius, 735½ W. Saratoga St. Protokolų Sekr. G. Milinavičius, 708 W. Fayette St. Finansų Sekret. John I. Denkevics, 108 Fair Oaks Ave., Hamilton, Md. Iždininkas A. Pilipauskas, 614 So. Peca St.

DRAUGIJA SUNŲ IR DUKTERŲ MELROSE PARK, ILL.

Pirmininkas K. Jankauskas, P. O. Box 749, Melrose Park, Ill. Pagelbininkas D. Rimša, P. O. Box 349, Melrose Park, Ill. Protokolų raštininkas ir organo prižiūrėtojas A. Starevičia, Box 1130, Melrose Park, Ill. Fin. Raštininkas W. Strumilla, 1314 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Iždininkas F. Lapinski, P. O. Box 1109, Melrose Park, Ill. Iždo Globėjai: W. Janenas, Box 675, Melrose Park, Ill. K. Samolionis, Box 618, Melrose Park, Ill. Maršalka A. Pleščiū, P. O. Box 675, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsiūti kas trečią savaitę kiekvieno mėnesio Frank and James svetainėje, 23-čia Ave. ir Lake gatvė, apie 1-mą val. po pietų.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL.

Pirmininkas A. F. Sabackis, 802—8th St. Vice-pirmininkas K. Dimša, 812—8th St. Užrašų rašt. B. Masiliunas, 922—10th St. Finansų rašt. J. Valdis, 1320 Lincoln St., Waukegan, Ill. Kaslerius M. Kalraitis, 166—10th St., North Chicago, Ill. Kasos Glob. M. Vituris, 1548 Sheridan Road, N. Chicago, Ill. Maršalka K. Navickis, 1330 So. Jackson St., Waukegan, Ill. Pagelbininkas J. Wardauskas, 1448 Jackson St., Waukegan, Ill. Susirinkimai atsiūti kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų Liuosybės svetainėje, 801—8th St. & Sheridan Rd., Waukegan, Ill.

L. Pašelp. Dr-stė "Laisvės" Easton, Pa.

Prezidentas L. Tarvidaitė, 1118 Jackson St., Easton, Pa. Vice-Prezidentas S. Masilevičienė, 820 So. 11th St., Easton, Pa. Protokolų Raštininkas ir organo prižiūrėtojas Alek. Vituris, 912 So. 5th St., Easton, Pa. Finansų Raštininkas Mar. Urba, 1939 Fairview Ave., Easton, Pa. Kaslerius F. Vituris, 330 Taylor All., Phillipsburgh, N.J. Kasos globėjai: A. Biga, 1021 Elm St., Easton, Pa. A. Meškauskas, 56 N. Locust St. Maršalka P. Urbinė, 1939 Fairview Ave., Easton, Pa. Susirinkimai atsiūti kas pirmą Pėtydienį kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare, Anglų Socialistų svetainėje, 48 Northampton St., Easton, Pa.

Reikalinga VYRŲ mokintis barberio amato. Darbą gausi višada. Reikaling informaciją. Nomokoff's International Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Ar žinote?

Ar žinote, kad 16 d. gruodžio bus antras metinis koncertas "Laisvės" kooperacijos? Jeigu žinote, tai kogleičiausia pasiskubinkite nusipirkti tiketus, nes paskui gali jų pritrūkti.

MEILĖS
LAIPSNIAI

JŲ

IŠSIVYSTYME

Toje knygoj aprašyta meilės senovė; kaip ji vystėsi ir daėjo iki šių laikų. Praeitės ir dabarties meilė ir jos rolė draugijiniame gyvenime, ir prie ko ji veda žmoniją.

Tai yra viena svarbiausių moksliškų knygų ir ją reikėtų kiekvienam vyrui ir moterei atidžiai perskaityti.

Knyga didelio formato, 217 pusl. Kaina be apdarų \$1.00. su apdarais \$1.25.

"Laisvė", 455 Grand St., Brooklyn, N.Y.

DENTISTAS

DU OFISAI:

189 GRAND STREET

Prieš Comedy Theatre

307 BEDFORD AVE.

Tarpe So. 1 ir 2 Sts.

Per pastaruosius 10 metų mano praktikos, aš pasekmingai išgydžiau daugiau, kaip 10,000 ligonių. Mano ofisai prieinami darbininkams, todėl kad nedidiniai mokesčiai lengvi; kiekvienas turi progą susitaisyti savo dantis kogeriausiai.

TRAUKIMAS BE SKAUSMO, — MANO SPECIALISKUMAS.

Auksinės kepuraitės — \$5 ir augščiau. Tiltukai (Bridge teeth) — \$1 ir augščiau. Užpildymas auksu — \$1.00 ir augščiau. Užpildymas sidabru — 50 c. ir augščiau.

KALBAME LIETUVISKAI IR LENKISKAI.

Akušerka

Reginald Henry Thomas (Madison) College Baltimore, Md.

Praktikuojanti akušerka, gydytoja, daktarė, 200 E. 7th St., Boston, Mass.

F. Stropiene, 6 Loring St., Boston, Mass.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA.

Salės dėl Bilių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturių bolų alėys.

KAINOS PIRINAMOS.

949—959 Willoughby Ave.

Tel. 3842 Stag.

Sveikata
pajiegos
ir
energija

DYKAI
ŠITAS BRANGUS
VADAS I SVEIKATA

Jame aprašoma aiškioje, paprastoje kalboje apie tokias ligas, kaip sifilis arba kraujo užnuodijimas, spuogai, odos ligos, seni skauduliai, triperis, užkrečiamos ligos, nerviškas silpumas, nusilpėjimas, spermotorea, kvatulya, puslės, inkstų ir ligos lytiškai-lapimo organų ir kitos ligos, kurios tik kankina vyrus ir moteris ir pasako, kaip tos ligos gali būti pasekmingai gydomos tamistos namuose už labai mažą atlyginimą.

Šita dykai duodama knyga jums taipgi pasakys apie musų pasekmingą gydymą tokių ligų, kaip pilvo bei jagnų negalės, tulžingumas, prietvarius, randonoji gysla, reumatizmas, kataras, dusulys ir panašios ligos.

AR TAMISTA KENTI

nuo skaudėjimų strėnos; nuo skaudžių ir skaudžių sanarių; nuo galvos skaudėjimo; nuo apetito nustojimo; nuo aprugusio pilvo; nuo atsiaragėjimo maistui; nuo vemimo; nuo tulžingumo užpoulinų; nuo apdegto liežuvių; nuo blogo kvapo; nuo negalėjimo miegoti; nuo blogų sapnų. Ar esi silpnas, lengvai sujudinamas, nervingas, piktas bei greitai užgaunamas, nuilsęs ir nusilpnęs rytmetįje? Ar turite juodus plėtimus apie akis, amblijos nustojimą, gėdimasi draugijai? Ar esi nusiminęs, nuilgęs ir ne turi sirdgę? Tie simptomai nurodo, kad jūsų kūnas yra blogose sunlygose ir kad jums reikalinga medikališka priežiūra ir patarimas.

Mūsų brangt dykai duodama knyga pasakys jums faktus apie tokias ligas, negales ir symptoms. Ji pasakys jums apie musų gydymą dēli sugrąžinimo žmonių i jų senų laikų sveikatą, spēką ir stiprybę — ir kaip tapti vyru tarp vyrų. Tai yra sandėlis žinios ir užturi gera, sveiką patarimą ir informaciją kurias kiekvienas vyras bei moteris turėtų žinoti ir sekti — ypač svarbi tiems, kurie ketina apsišviesti. Jūs dažniau priežastis savo kentėjimų ir kaip juos negalita gali būti sumažinamos. Skaitykit šitą brangų vadą i sveikatą ir pasinaudokite jo laiku suteiktu patarimu ir nurodymu.

Pristųskit Šitą Dykai Duodamos Knygos Kuponą Šlandien

DR. J. RUSSELL PRICE CO., L. 502, Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Brangus Daktarai!—Meldžiū man tuojaus pasiųsti vysai dykai, apmokėta pačta, jūsų brangią medikališką knygą.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir Noš.....

Miestas.....

Valstija.....

VIETINĖS ŽINIOS.

3 d. gruodžio, Palace Hall svetainėje, 93 Grand St., bus susirinkimas L. D. L. D. 1 kuopos. Pradžia 7-30 val. vakare. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų. Taipgi ateikite atsiimti knygą — antrą leidinį.

Sekr. S. K. Raulinaitis.

9 d. gruodžio, po N736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y., bus susirinkimas L. S. S. 20 kuopos. Pradžia 10 val. ryte. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime šiame susirinkime išrinkti valdybą.

Sekr. V. Kazlauskas.

So. Brooklyn Liet. Gimnastikos Klubo mokykla jau atsidarė. Pereitame "Laisvės" numeryje buvo pasakyta, kad mokinama kiekvieną utarninką, bet iš tikrųjų lekcijos duodamos serdomis. Pradžia 8 val. vakare ir tęsiasi iki 10 val. V.K.

Pėtnyčioje, 30 d. lapkričio bus susirinkimas Lietuvių Liaudies Namų board of direktorių sykiu su kriaučių unijos executive board, Tautiškaime Name, 8 val. vakare. Bus plenuojama linkui įgijimo namo.

Sekr. J. Steponaitis.

Viešų Reikalų Komiteto D. N. Y. Lietuvių Draugijų Sąjungos įvyks susirinkimas ketverge, 29 lapkričio, Tautiškaime Name, 7-30 val. vakare. Būtinai pribūkite visi. — Sekr. J. Steponaitis.

Tris vakarienės.

Trumpu laiku Brooklynas matė tris puikias vakarienes — aidiečių, biznierių ir progresiečių. Man teko būti ant visų trijų vakarienių ir aš turiu išreikšti norą, kad panašių vakarienių būtų kuo daugiau. Žmonės susieina, pasilinksmina, susidraugauja ir pripranta guodoti vienas kitą. Aidiečių vakarienis buvo su gražiu programmu ir d. V. Januška puikiai pirmininkavo. Juk tokių vakarienių "Aidas" galėtų kuotankiausia parengti. Biznierių vakarienis šimtą buvo labai didelė, nes joje dalyvavo apie 200 žmonių, o tūli dėl vietos stokos net turėjo grįžti namo. Žinoma, tą smarkųjį šnapsą galima būtų ir panaikinti. Nuo to bėdos niekam nebūtų.

Progresiečių vakarienis buvo labai puikus. Vakarieniaujant pirmininkavo d. Juozaitienė ir pakvietė visų pirmiausia d. Petrikienę pasakyti "spyečių." Paskui sekė visa eilė kalbėtojų. Daugelis staciai dyvijasi, kaip tai progresistės už tą pusę dolerio galėjo surengti vakariene, kuri verta viso dolerio.

Dabar eilė devyniolikiečių, "Laisvės" bendrovės, 83 kuopos, gimnastikiečių ir t. t. Paeiliui, draugai!

Dalyvavęs vakarieniės.

Caras negalės pasirodyti Brooklyne.

Augščiausio teismo teisėjas Benediktas, Brooklyn, gavo pranešimą nuo Marine Transportation Service Corporation, jog buvęs rusų caras Mikė skundžiamas ant pustrėčio miliono dolerių. Kompanija skundžia jį už sulaužymą kontraktą.

Pagarsinimai tilpo apie skundimą ir dviejuose Brooklyn laikraščiuose. Taigi, jeigu dabar caras pasirodytų New Yorko valstijoje, tai nabagėlių tuoj paimtų nagan.

Williamsburge norima statyti darbininkų rumus.

Tarpe Williamsburgo visų tautų darbininkų prasidėjo smarki agitacija statyti savo puikų tarptautinį palatą, prie kurio statymo turėtų prisidėti visos tautos.

Jau įsisteigė ir tam tikras komitetas, kuriam pavesta rūpintis tuo klausimu. Komiteto sekretorius yra S. Pavloff, 18 Cook St., Brooklyn, N. Y.

Gal būti, kad ir lietuvių Liaudies Namų komitetui būtų patogiau su tuo komitetu susijoti, kad bendromis pajėgomis eįs prie tikslo.

Šį četvergą yra Thanksgiving Day — tai yra padėkavonės diena.

Už ką gi dievui dėkavoti? Už skurdą ir vargą? Ant to atsako kunigas Holmes, kuris kunigauja Mesijos bažnyčioje. "Aš dėkavosi dievui už Rusijos Revoliuciją."

So. Brooklyn, N. Y.

Nors L. S. S. 20 kuopelė neskaitlinga ir mažai turi pritarėjų, bet visgi veikia pagal savo išgalę.

6 d. lapkričio buvo kuopos draugiška vakarienis, kurioj dalyvavo apie 50 svečių. Laidė vakarienis kalbėjo J. Juškis, D. Pilka, J. Juška ir kiti; dalyvavo burelis aidiečių su savo mokytoju L. Ereminu, kurie laike vakarienis sudainavo internacionales su tuo vakarienis kitas dainėles.

17 d. lapkričio buvo koncertas; programą išpildė mišrus ir moterų Aido chorai, buvo kvartetų ir duetų ir dalyvavo rusų balalaukų orkestra. Koncertas visais žvilgsniais pavyko labai puikiai; publikos susirinko apie 250. Kadangi buvo garsinta ir tarpe svetima, tai ir jų atsilankė nemažas būrelis.

L. S. S. 20 kuopa labai dėkinga Aido chorui ir mokytojui Ereminui už išpildytą programą, nereikalaujant jokio atlyginimo. Kuopai liko pelno apie 15 dol. L. S. S. 20 kuopa rinkimų agitacijai surinko \$10. Čia pasidarbavo pora kuopiečių. Dabar kuopa nutarė mokyti veiklą. Tam tikslui išrinkta komisija.

V. Januška.

Peikinas paprotys.

Lankantis ant lietuviškų susirinkimų, negalima nepažinti vieno gana peikto papročio, kuris labai prasiplatėjęs. Yra tai yda, kurią lengvai galima pataisyti, vienok ji toleruojama.

Dalykas štai kame. Susirinkę į prakalbas ar paskaitas moterys susiveda savo kūdikius prie pat pagrindų ir ten juos paleidžia ant laisvės. Žinoma, jie tuoj pradeda savo kūdikiškus žaislus bei lenktyniavimus su savo vienmečiais. Tas patraukia klausytojų atydą ir praside- da juokai ir šaipymosi.

Gal moterims ir patinka toki kūdikių "pasizymėjimai", bet reikėtų daugiau pagarbos suteikti kalbėtojui ir publikai. Kalbėtoją juk

alsina kiekvienas pertraukimas, kiekvienas triukšmas; o čion tankiai išsiskaidama net balsų kūdikių juokas, kryptavimas. Kalbėtojui reikia konkuruoti su tais jaunuoliais.

Jeigu jau nėra kur palikti kūdikių einant į susirinkimą, tai galima su jais atsistoti ten, kur netaip visiems ant akių jų "zbitkai", arba laikyti juos prie savęs, o ne paleisti lakstyti po visą salę.

Taigi, motinos turėtų apie tai pasirūpinti, o jeigu kada jės tą užmiršta — primininkas turėtų jas perspėti. A. Petvika.

TEATRAS!!!

Dram. Dailės Draugijos po vadovystės artisto A. Vitkausko Amerikos Lietuvių Tautinės Sendoros pagražinimui stato puikią dramą

"ŠETONAS"

4-se akto, 6-se atidengimuose.

Veikalą lietuvių kalbon išvertė P. NORKUS.

Ned. 2 Gruodžio, 1917

McCaddin Hall,

Berry St. (tarpe So. 2 ir 3 gatvių) BROOKLYN, N. Y.

Durys atsidarys 2 val. po pietų. Lošimas prasidės lygiai 3 val. po pietų.

Kviečiame kuoskaitlingiausai atsilankyti.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Povilo Vepšto, pacina iš Kauno gub. Panevėžio pav. Apie 30 metų senumo, geltoni plaukai. Pirmiau gyveno Shedsyde, N. J., patastajam laike gyveno Brooklyne pas Motiejų Kraujalį ir iš čionai prasi-

šalino pasimindamas \$164.00 nuo Antano Kraujalio. Kas praneš, kur jis randasi, gaus \$5.00 dovanų. Antanas Kraujalis 301 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (93-95)

Pajieškau brolio Kazimiero Zalenskio, Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Vaisvilų kaimo. Seniau gyveno Wilkes Barre, Pa. Meldžiu atsišaukti arba žinanti, kad pranešų. P. Dudonienė 315 So. 4th St., Brooklyn, N. Y. (93-95)

Išsivandavoją ruimas dėl vieno arba dėl dviejų. Įėjimas iš lobės, toletas ant floro. Atsišaukti "Laisvės" ofise, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

V. ŽEMAITIS "Laisvės" Agentas

Mahanoy City ir apie linkės. Pas jį galima užsirašyti "Laisvę" ir pinigų užsimokėti.

"Laisvės" Adm.

DYKAL DYKAL! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltul tiem, kurie duoda talstų ir naujų idėjų. Visas darbas visiškai be skausmo. Dr. Chas. Teshberg yra gerai žinomas kaip specialistas išvairiose atsitikimuose. Atėik ir duok išgydymus. Informacijos dykal. Mano kamoras ir tiksliai 22 karato. Darbas svarant tuos. Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Potnyčionis ofisas uždaras. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M. DR. CHAS. TESHBERG, D. D. S. Liet. Dentistas 500 Grand St., Kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y. Kalba Lietuviška, Lenkiškai, Rusiškai.

PARDAVIMAI. Parsiduoda Ice Cream ir Saldainių krautuvių už priedinamą kainą. Pardavimo prieštastis — savininkas pasauktas kariumenėn. Gera progą norinčiam įgyti gerą biznį. A. FRANK STINGLE 495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (95-96)

KANKLĖS. Prenumerata priimama nuo dabar už 1918-1918 m., vienas dolpinigais. "Kanklių" prenumeratoriai dar gaus "Girių Karalių", vieno akto opr. (lietuviški ir angl. tekstais), primokėdami tik vieną dol. Neprenumeratoriai mokės 3 dol. už tą knygą. Už 1917-1918 metus galima dar gauti "Kanklių" visą 12 numerį už vieną dol. Siųsk pinigais: M. PETRAUSKAS 395 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

DAKTARAS LORENZ

VIENINTELIS SPECIALISTAS VYRIŠKŲ LIGŲ SPECIALISTAS.

Kalba lenkiškai ir Rusiškai. Ofiso valandos: Ponedėliais, serdomis ir pėtnyčionis nuo 9 val. iš ryto iki 5 val. vak. Utarninkais, ketvergais ir subatomis nuo 9 val. iš ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. iš ryto iki 2 val. po piet.

644 Penn Avenue PITTSBURGH, PA.

KĄ IŠRASTI ?

Tai yra lietuviška knyguė išleista, kurioje yra apie 400 išradimų, kurie gali būti reikalingi, likosi išduoti ant reikalavimo ir dėl naudos LIETUVIŲ ISRADEJŲ. Iš knyguė darsižinosite kokį pelną išradimai atnešė ir dar gali atnešti. Jeigu manote apie išradimus, tai rašyk šiandien Lietuviškai reikalaujamas knyguė, kurią išsiųsime DYKAL. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc. 256 Broadway, New York, N.Y. (L.E.)

DR. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. KOLER yra vienatinis tarpe lietuvių daktaras Pittsburghe. Mokinosi Varšavoje, studijavo beglyje 26 m. įvairias ligas vyrų ir moterų, todėl jas nuodugnai pažįsta. Gydam užsi- nuodugnai pažįsta. Gydam užsi- nuodugnai pažįsta. Gydam užsi- nuodugnai pažįsta.

Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vakare. Nedėliomis iki 2 val.

J. A. KATKUS

Užlaikau visokių knygų ir kitokių daiktų. Galima gauti pirkti visus Amerikoje leidžiamus laikraščius, taipgi ir juos užsiprenumeruoti.

Krautuvių atvira nuo 7 iš ryto iki 12 vidurnakčio.

Toliau gyvenantieji galit kreiptis laišku šiuo adresu: J. A. KATKUS, 2204 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

JOSEPH LIPMAN, M. D.

Specialistas moterų ligų

314 E. 50th St., New York, N. Y.

OFISO VALANDOS:

Iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po

Nedėliomis pagal autarį.

Egzaminavimas DYKAL. Mės iki

piet ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

riame ir pasakome visas ligas ir pa

gelbtume. Iš kitur atvažiuojam.

ligoniams parūpiname vietą, kol gy

doši. Reikalui esant, kreipkitės, me

teries ir vyro gyvenime; apsiuvinai-

rodą. Patarnavimas visai pigus. Ne

užmirškite mano antrašo.

DR. J. LIPMAN

Vienas ofisas: 314 E. 50th St.,

Antras ofisas: 1945—7th Ave.,

arti 117th St., New York City

AR TURI TA NAUJA

KNYGĄ APIE LYTIŠKĄ

GYVENIMĄ?

Jeidat neturi, tai pasiskubink gau-

ti, nes knyga gali greit išsibaigt.

Apie tos knygos naudingumą pa-

kliausk tu, kurio jeidat ją turi.

Knygos vardas

Patarmės Merginoms

Apie Lyties Dalykus.

Parašyta žinomas lytiškų dalykų

siuikintojos ponios M. H. SANGER.

Ta knyga reikalinga visiems: mer-

ginoms, moterims ir vyrams. Joje

aprašoma lytiškų organų išsivysty-

mas, jų veiksmas ir svarba visame mo-

teries ir vyro gyvenime; apsiuvinai-

mas; vaisiaus augimas; neštumo hy-

gijena; motyvis ir jos higijena.

Taipgi aprašoma lytiškų ligos, savi-

žagystė ir daug kitų įdomių dalykų.

Knyga turi 120 pusl., ir papuošta

paveikslais, kurie palengvina apra-

šmus dalykus suprasti.

KAINA TIK 50c.

PASAULIŲ RATAS. — Tai

yra puikus ir labai įdomus apra-

šymas pasaulio planetų, kurios ke-

liauja po plačiąją erdvę. Kaina

tik 25c.

MEILĖS KARSTIGE. — Šia

knygą reikėtų kiekvienam perska-

tyti, nes joje ras daug naudingų

patarimų.

Kaina 20c.

Reikalaudami knygy, pinigų

siųskit money orderiu arba įdėję

į laišką. Stampų neprisius

AR VERTA BUTI TEISINGŲ?

Visada yra žmonių, kurie stengiasi

dovai ir teisingai gyventi, bet koki

je gauna už tai atlyginimą ir koks jį

likimas,—parodo vieno tokio žmo-

gaus istoriją. Jo gyvenimas taip už-

imantis, jog skaitosi, kaip gražia-

sis pasaka. To knygos vardas

Kovotojas už Teisybę

Jeronimas Savanorola.

Kas nori žinoti apie teisingą žmo-

gaus vargus senovėje ir apie dvasi-

šios knygos vardas: "Kovotojas už Teisybę"

KAINA TIK 25c.

F. STROPUS, 6 Loring St., So. Boston, Mass.

TIKRA IR TEISINGIAUSIA APTIEKA

Jeigu jums reikalinga kokia nor-

da link sveikatos, tai ateik pas ma-

ir pasiteirauk arba rašyk aprašy-

damas savo ligos priežastis, tuoj gau-

i tikrą ir draugišką rodi.

Duodu rodas visiems dovanai. Siun-

čiu gyduoles į visus kraštus Ame-

rikos, Kanados ir Anglijos ir t. t.

Tėmykit! Ypatinai visi mano su-

taisyti žmonių paminti vaistai yra

gvarantuojami ir užvirtinti, kad pa-

gydys juos be jokio daktaro. Gaukite

šiuos vaistus:

Nuo praitavimo kojų 50 ir 75 c

Nuo nuospaudų ant kojų 25 ir 35c

Plaukų stiprintojas \$1.00

Pleiskany naikintojas \$1.00

Nuo reumatizmo \$1.50

Vidurių valytojas 50c ir 75c

Lietuviška Trejanka 25c, 50c ir \$1.00

Kartus — dėl apetito 50c \$1.00

Visokios šakny, žiedai, žolės ir t

Arčiau adara diena ir nakti

Su visomis rodomis kreipkitės:

Lietuviai aptiekorius ir savininkas

F. KUDIRKA.

64 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Pas mane galite gauti krajavų de-

lų kiek tik norite.

Sergantieji

atsilankykite pas mane

Esu specialistas chroniškų ir nerviškų ligų ir vartoju mokslis- kiausias metodus gydymui jų.

Jieškok pagelbos ten Kur gali ją rasti.

Pradėk gydytis tuoj, o atgausi sveikatą.

OFISO VALANDOS: nuo 9 A.

M. iki 4 P. P. M., nuo 6 P. M. iki

8 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. M.

iki 2 P. M.

Turiu geriausį patyrimą, kurį

įgijau beglyje ilgų metų prakti-

kuodamas medicinoje. Turiu vė-

liausios mados Electro-Medical į-

renges mašinas, kurios suteikia di-

dele pagalbą gydymui chroniškų ir

nervų ligų.

PATARIMAS VISAI DYKAL!

Ateik pasikabėti ypatiskai, jei-

gu negalima pagyti, aš tau tai pa-

sakysiu.

Aš padarysiu fizišką ir laboratoriską egzaminacij